

SZÍNHÁZ

A MAGYAR SZÍNHÁZI TÁRSASÁG FOLYÓIRATA

DRÁMAMELLÉKLET

1999. július

Thuróczy Katalin

CONCERTO GROSSO

Szereplők:

DAN MAX

JOLÁNKA

TATA

ZSÓKA

LIZA

DITKE

GRÓSZ NÉNI

valamint: Villanyóra leolvasó, Tömbmegbízott, Építésvezető, Gázszámlás, Lakbérbeszedő

Tágas szoba. Egy régimódi versenyzongorán, kétajtós szekrényen, szögletes konyhaasztalon, a földre rakott kétszemélyes ággyal kívül három tonettszék, több tucat üres üveg, könyv- és kottakötegek, valamint néhány szétszórt férfiruhadarab alkotja a berendezést. A szemközti falon ajtó és két ablak. Kint körfolyosó rácskorlátja. A panoráma: vakolathiányos tűzfal. Hátul jobbra is, balra is ajtó.

Az ágyon csomókba gyúrt ágynemű, törülközők, pokrócok, könyvek, újságok stb., a paplan alatt alaktalan kupac. Ragyogó napsütés - az ablakokon széles pászmákban özönlik be a napfény-, délután, ősz

1. Allegro

A kupac megmozdul, odébb mászik, vajúdik, végül férfit szül. Öltözéke: alsónadrág, karóra. Fázósan embriópózba zsugorodik, előbúz valami pokrócfélét, magára tekeri

FÉRFI (*dolente - fájdalmasan*) Jaj, istenem... jaj, istenem... jaj, istenem... (Kis szünet után elindul, vergődve, mint a szárnyaszegett madár, valahol a zongora lábánál landol. Ül a földön, pibeg)

...**jaj**, istenem... jaj, istenem... (*Mobón néz bele az üres üvegekbe, hátha talál valamelyik alján egy kis maradék piát, de ne*)

...*jaj*, istenem... a fejem... jaj, istenem...

Kinyílik a középső ajtó, negyven év körüli, nagydarab Szőke nő jön be. Haja kócos, nyüzött macskanadrágot és még nyüzottabb pulóvert visel

SZŐKE NŐ A Tata nem jött be? ... Dan! Neked beszélek!
DAN Nem.

SZŐKE NŐ (*rövid tűnődés után violento - hevesen*)
Sütöttem fasírtot.

A nő kimegy, az ajtót nyitva hagyja. Dan megpróbál felállni, de nem megy. Visszahuppan, csörömpölve dőlnek az üvegek. Nyüzítő zene szólal meg, az ajtón bejövő fény valóságos erőssé válik. Kinagyított árnyék közeledik, megáll az ajtóban. Dan fejére rántja a pokrócot, embriópózba zsugorodik.

A fény visszazökken, a zene elhallgat, ballonban, kalapban egy magas férfi lép be, mindkét kezében bőrönd, nyomában ötven körüli dekoratív nő Zsóka, a lakás tulajdonosa. Nem veszik észre Dant. A Férfi megáll, szétnéz, áhítattal tárja szét a karját bőröndöstül, mint egy albatrosz

FÉRFI (*religioso - áhítatosan*) Ó!
ZSÓKA (*secco - szárazon*) Nem ez.

A Férfi karja lehanyatlak, a nő kimegy a bal oldali ajtón, a Férfi utána.

A folyosón vékony öregember csoszog végig, szaporán kopog a botjával, szinte előredől az igyekezettől, ahogy csigalassúsággal rohan. Hosszú alsónadrág van rajta, hálóinge fölött agyonmosott frottírköpeny leng

TATA ...mondtam neki, ne menjen Los Angelesbe... de jusst is... beszélhet az ember... (*Énekel*) „Los Angeles... a zsebembe lesz... ha egyszer engem Szeszilbé vagy Lubitsch Ernő Chevalier helyébe, a filmre vesz...” Mitől ilyen hosszú ez a folyosó... mégsem húgyozhatom végig a gangot...

Az öreg eltűnik.
A nő és a Férfi visszajön

FÉRFI Ez sufni!
ZSÓKA Szoba.
FÉRFI Kétszer három.

ZSÓKA Ablaka van.

FÉRFI Folyosóra.

ZSÓKA Ablakkal nem sufni.

FÉRFI Külön bejárat?

ZSÓKA Azon mentünk be.

FÉRFI De nem külön.

ZSÓKA Bejárat.

FÉRFI Ezt nem...?

ZSÓKA Kiadtam.

FÉRFI Kár.

ZSÓKA Ha nem, hát nem.

FÉRFI Nem az, hogy nem...

ZSÓKA Ennyiért hol kap? Tudja maga, mibe kerül egy rendes? Tudja maga?

FÉRFI Ha kihúzom a rökamiét, nem nyílik a szekrény-ajtó.

ZSÓKA Mi a francot matat a szekrényben, ha már egy-szer kihúzta a rökamiét?

Kimennek a jobb oldali ajtón.

A Szőke nő visszajön, egyik kezében tányér fasírt, másikkban ötliteres uborkásüveg, félig uborkával, megáll az ajtóban

SZŐKE NŐ ...mindig elcsászkál, aztán kereshetem...
(*Beljebb jön, lepakolja az ennivalót, leszottyán a konyhaasztal mellé*)

DAN (*megbabonázva mered az uborkásüvegre, föláll, szinte odazuhan, és issza, issza az uborkalevet*)
Maga... egy angyal, Jolánka...

JOLÁNKA ...most vitessem kórházba? Hát nem. Nem vitetem. Hogy aztán bezárják a diliosztályra... mert bezárják... belen nem maradhat, ha elcsászkál, ő meg elcsászkál... erre bezárják a flepnisek közé... gumiszoba, rácsos ágy... na, hát azt nem. Azt azért nem... Vagy altatózzák, mire felébred, még hülyébb... Kell ez? Most komolyan, kell ez nekem? (*Malinconico - mélabúsan - bekap egy fasírtot*) Másnapos, mi? Rögtön gyanús lett... ahogy benéztem, rögtön... nem kéne annyit... én is mondom magamnak mindig, és bírom is né-hány napig mindig, de aztán jön a bánat mindig, és akkor... (*Megeszik egy fasírtot, sírva fakad*)

DAN Hiába...

JOLÁNKA ...mért vagyok ilyen szerencsétlen, miért! (*Megeszik egy fasírtot*) Másoknak örökké farsang, én meg vihetem az üres üvegeket a visszaváltóba? ...pedig dolgozom, húzok, mint egy öszvér... mégse... (*Megeszik egy fasírtot*) a volt férjem is... kurválkodni igen, pénzt elpiálni igen, gyereket meg nem tud csinálni...

TATA (*visszafelé csoszog, szemmel láthatóan megkönnyebbülten*) ...nekem aztán beszélhet... rádió, tévé, hazudik mind... ismerem az egész bagázst... nekem aztán...

JOLÁNKA (*kimegy, elkapja és viszi magával az öreget*) ...ne csinálja! ... egyszer megunom, magára zárom az ajtót... vagy be a spájzba... mint a Hudákné az anyjával... azt akarja? Azt?...

DAN (*de profundis - mélyről jövőn*) „L'âme... seulette a mal au coeur d'un ennui dense”... ez az egyetlen... uborkalé... ősi... már jobb is... Hu!

Bejön a már látott Férfi két bőrönddel, átmegegy a szobán, ki a bal oldali ajtón, nem veszi észre Dant. A Férfi visszajön, már nincs rajta a kabát

DAN Maga mit keres itt?

FÉRFI Itt lakom.

DAN Itt én lakom... Nyolc éve.

FÉRFI ...csak mostantól. Rövid időre... kivettem bérbe a sufnit.

DAN Szoba.

FÉRFI Képletesen értem...

DAN Ablaka van. Szoba.

FÉRFI Jó, szoba...

DAN És hol jár majd be?

FÉRFI Itt.

DAN ...rajtam keresztül? ...

FÉRFI Valahol kell...

DAN (*vivace - élénken*) Itt nem! ...nálam mindig van valaki... barátok, nők, minden... beszélgetünk meg ilyesmi... vagy dolgozom... gondolkodom, kínlódom... semmi... aztán egyszerre csak isteni szikra... ihlet... megnyílik előttem a rejtett titkok kapuja... fényözlön... lüktető halánték... leülök a zongora elé... kották... akkordok... vodka... erre maga átcörtet? ...

FÉRFI Kérem, én csöndben...

DAN (*forte*) ...bennem tombol a vágy, hogy az emberiségért, az egyetemes kultúráért... a gázsiért... maga meg harsogva pirítóst zabál a konyhában, pofáján csorog a vaj... jobbában fokhagyma?

FÉRFI Nem szoktam...

DAN Serceg a rántottájával? (*furioso - dühödten*) Hat tojás, szalonna, hagyma?! ... Még mit nem! (*Kezében egy uborkával fenyegetően és alattomosan közeledik a Férfihez*)

FÉRFI (*rémülten hátrál a szobája felé*) Én... én... én...

DAN ...mázsás súllyal nyomnak a leadási határidők, a pulzusom kétszázhusz... dallamok viharzanak bennem... igen, jól hallotta, viharzanak... (*Oda-rohan a zongorához, vadul - feroce - játszik*) erre maga keresztülvakodik mögöttem gatyában, fogkefével a kezében? ...hóna alatt izzadságszag... lábán gomba, gyomrában gyomorfekély? A testem lázban ég, verejték patakzik homlokomról, köröttem repkedő géniuszom neon-fénye, maga meg beklaffog cekkerrel, sárosan, utca mocskától csatagos cipőben... Ember! Ezt nem gondolhatja komolyan...

A Férfinak sikerül elérnie a sufni ajtaját, behátrál, belülről bezárja. Dan még zihál kicsit, aztán meglepetten veszi észre kezében az uborkát. Beleherap, arcán mennyei gyönyör

(*Vivace - élénken*) „Bathylle, as-tu fini de rire? ... (A ruhakupacokból kiválogatja, amit majd fölvesz: a legkevésbé koszos trikót, inget, farmert. A zoknik elbizonytalanítják. Megszagol néhányat, aztán választ. Hóna alatt a kupaccal indul

a konyha felé) Ah! tout est bu, tout est mangé!
Plus rien à dire!..."

FÉRFI (*ismét bejön, kabátban, kalapban, kezében a két koffer*) Viszontlátásra.

DAN Hova megy?

FÉRFI El.

DAN Megsértődött?

FÉRFI Nem.

DAN Akkor mért megy el?

FÉRFI Igaza van.

DAN Nekem?

FÉRFI (*mezzopiano - félhalkan*) Maga itt lázban... géniusz, nők, ihlet, én meg keresztülsörtetek... igaza van. Ez képtelenség.

DAN (*violento - hevesen*) Nem, nem, nem, nem, nem. Ez nem mindig... sőt, többnyire nem.. ha meg igen, akkor se nem látok, se nem hallok, tehát mindegy... Hogy is hívják?

FÉRFI Max...

DAN Nézze, Max. Állapodjunk meg abban, *hogy* ha éppen... ha dolgozom, vagy van valaki nálam, barátok, nők, akkor maga...

MAX Jó. Nem jó... (*Vibrato*) ...és ha este tizenegykor jön rá magára... ácsoroghatok a kapu előtt árván és száműzötten... csikorgó hideg, süvöltő szél, tomboló hóvihar? Nem!

DAN Ha megígéri, hogy diszkréten, halkan, akkor...

MAX Nem. (*Sotto voce - fojtott hangon*) Bezuhanok az ajtón elcsigázva, kékre fagyott ujjakkal, minden vágyam egy tányér meleg leves... „Knorr, mindennap új varázslat...”, de nem mehetek ki a konyhába, lapulhatok vacogva a hideg sufniiban, amíg elmúlik magáról...

DAN Szó sincs róla! Nyugodtan... mért volna hideg a szobája?

MAX Ki fűt be, ha én nem lehetek itthon, na ki, na ki, na ki?! ... Talán maga? Nem! Rádadásul almatlanul forgolódnék éjjel, vívódhatom a lelkiismerettemmel, mert megfosztottam az emberiséget egy halhatatlan remekműtől... Gondolja meg! (*Patetico - pátosszal*) Nyakunkon a XXI. század, és mi itt állunk halhatatlan remekművek nélkül, szegyenkezve, pőrén, vacogó lélekkel... és magát, aki képes volna, akiben ott szunnyad... és kívánczik kifelé... kifelé... kifelé... magát én akadályozzam meg? ... (*Eroico - hősiesen*) Nem! Én elmegyek, maga pedig...

DAN Maradnia kell!

MAX Lehetetlen.

DAN Kérem!

MAX Nem.

DAN Könyörgök! Értse meg... unom ezt a... (*Kifejező gesztus*)

MAX Nem hiszem.

DAN Pedig tele a tőköm az egésszel!

MAX A nők... (*Kifejező gesztus*)

DAN Jönnek, aztán mennek. Gyönyörűek, kedvesek, unalmasak. Nem lehet velük beszélgetni úgy, mint férfi a férfival...

MAX Igaz.

DAN Na látja! Szükségem van egy barátira, aki mindig

őszintén... akivel mélyebb dolgokról... hiszen érti!

MAX Értem.

DAN Nézzen rám.

Max nézi

Mit lát?

MAX Hát... meg fog fájni.

DAN (*veri a fejét*) Itt mit lát? Itt!

MAX Hát... (*Kifejező gesztus*)

DAN (*marziale - harciasan*) Ez az! Semmit! És miért nem lát semmit? Mert nincs mit látnia! Egy nulla vagyok, egy tehetségtelen senki... halhatatlanság... remekművek... hazugság! (*Sírva fakad, szemérmesen elfordulva kimenekül a konyhába*) Pfuj!... önáltatás... Pfuj!

MAX (*oldalazva becserkészi a konyhaajtót, beszél a résem* De nem! ... kérem... amikor beléptem, rögtön láttam, hogy maga... (*Kifejező gesztus*) ...az meglátszik az emberen...

DAN (*kintről vízcsobogás*) ...a kritikus józanság tragikus pillanataiban... (*Prüszkölve mosdik*)

MAX ...mindnyájan érintjük a padlót... néha...

DAN ...Ne vigasztaljon, nincs értelme... (*Törülközik*) ...Jobb szembenézni... (*Öltözik*) ...elvégre férfiak vagyunk...

MAX ...nem kell ennyire mellre szívni...

DAN (*kirohan, felöltözve, de meztláb, kezében a zoknikkal*) ... Mi az, hogy nem kell? ... Én életem legféltettebb, legtragikusabb titkát... te meg „nem kell mellre szívni?” ... (*Violento - hevesen*) Mit gondolsz, ki vagy te?! Szarjancsi! Te nyomorult féreg! ...

MAX Nem úgy értettem...

DAN De úgy! Sőt! Titokban röhögsz rajtam! a hátam mögött, mert ahhoz nincs elég bátorságod, hogy szemtől szembe... (*Elkapja Maxot*)

MAX (*próbál szabadulni*) Ne marhaskodj...

DAN Idejössz farizeus pofával... mintha a barátom volnál...

MAX Nem is ismerlek ...

DAN De ismerhettél volna...

JOLÁNKA (*jön*) Megyek vásárolni. Hozzak valamit?

DAN Sört, vodkát, kenyeret. (*Elengedi Maxot*) Van nálad pénz?

MAX Van. (*A zsebéből elővesz valamennyi papírpénzt*)

Dan kikapja a kezéből, és Jolánka markába nyomja

JOLÁNKA. Sietek... odatettem főni... csak nem ég le... a Grósz nénihez is be kell nézнем... (*Elmegy*) DAN Hol tartottam?

MAX Hogy ismerhettelek volna.

DAN (*újra elkapja Maxot, és rázza*) (*Marziale - harciasan*) Honnan?! Honnan a francból?!

MAX Mit honnan?

DAN Honnan ismerhettél volna?

MAX Engedj el! ...

Dan elengedi

Nem tudom... talán...

DAN Nem!

MAX Na látod!

DAN Ez az! Végül is... barátok vagyunk, vagy nem?

3. Adagio

Másnap reggel. Napsütés ragyogó, szél hűvös, levegő tiszta, dús flóra, nyüzsgő fauna stb. Kinyílik a sufni ajtaja, Max támológ elő pizsamában, papucsban, kezében törülköző, fogkefe. Kimegy a konyhába. Vízcso bogás, mosdás zaja. Az ágyon megmozdul a kupac. Dan fekszik ott ruhástól. Lecsúszik az ágyról, lassan kúszik az üres üvegek felé

DAN Jaj, istenem! ...jaj, istenem! jaj, istenem...

Max bejön, dereka körül törülköző, kezében pizsama. Kinyitja az ajtót, elszántan tornáználni kezd

*...jaj, istenem... Megőrültél? ... Azonnal csukd be! ...
Bejön a levegő...*

MAX Maradt sör.

DAN Hol?

Max levesz a zongoráról egy nyitott üveget, Dan kezébe nyomja, az möhön iszik, megkönnyebbül

Mennyi az idő?

MAX Tizenegy.

DAN Úristen!

MAX Mész valahova?

DAN Nem. De akkor is... (*Lugubre- komoran*) Úristen!

Mindjárt dél.

MAX Tizenegy. Az még nem dél.

DAN Majdnem.

MAX Fél tizenkettő, az már igen, de tizenegy...

DAN És te?

MAX Késő.

DAN Hova?

MAX Gondoltam... de oda reggel kellett volna.

DAN Kár. Délben már... (*Kifejező gesztus*) ... Hova?

MAX A közvetítőbe... tudod... most éppen nincs munkám, gondoltam, fölkelek korán, benézek a munkaközvetítőbe korán, hátha van... (*Kifejező gesztus*) Kedves az a nő. Biztat állandóan, de semmi. Nem könnyű. Túl sokan... fiatalabbak... azoknak mindegy, meg olcsóbbak is... én már nem tehetem meg... elvégre meg kell élnem. Bagóért gürcölni! Hogyne!

DAN És... eddig?

MAX Legutóbb szakács ...

DAN Hilton, Hyatt?

MAX Kifőzde. Kockás abrosz, házias ételek... nem drága, de azért... (*Kifejező gesztus*) ...és jó is volt... rendes tulaj... öreg szakí... de meghalt, a fia meg... rántott hús helyett itatóspapír... nem vicc! ...kivágott egy olyan formát (*Kifejező gesztus*) ...kétszer bepanírozta, kisütötte...

DAN Nem vették észre?

MAX Kik?

DAN Akik zabálták.

MAX Nem. Megették. Öregek jártak, hallókészülék, szemüveg... nem vesznek azok észre semmit... ez meg jó puha volt, hát ették. Ártani végül is nem árt...

DAN (*appassionato - szenvedélyesen*) A disznó!

MAX Két hétig bírtam, aztán... (*Kifejező gesztus*) ...de most már... tudod, nincs pénzem.

DAN Nekem sincs. Négy hónapja nem fizetek... mondjuk, rendes a nő, nem rakott ki... eddig legalább-is... régi ismerősöm... meg aztán kinek kell ez az istálló?

MAX Annyira nem rossz...

DAN Nem rossz! (*Mesto - búsan*) Fürdőszoba nincs, melegítheted a vizet lábosban... télen megfagysz, nyáron megsülsz... WC a gang végén... Ide normális ember nem jön...

MAX Annyira azért nem... (*Kifejező gesztus*)

DAN Jolánka piás, Tata hülye, Grósz néni tök süket, lent bezárt a bolt, fönn egy padlás, tele lommal... MAX Viszont olcsó...

DAN Még jó!

MAX Zongorázhatsz napestig, senki sem figyel rá.

DAN Ez az! Ez az!

MAX Nem úgy értettem, te is tudod! Akkor meg... TATA (*becsoszog az ajtón összegörnyedve, gombolja a sliccét, indul a szemétkosár felé*) Pis... pis...

Dan egyetlen határozott mozdulattal megfordítja és ki-penderíti az öreget, aki változatlan sebességgel tovább-csoszog

DAN Egy ajtóval tovább! (*Doloroso - fájdalmasan*) ...én zongoraleckékből. Az se piskóta! Rohadt, elhízott kiskölyök egy rohadt nagy házban... perzsaszőnyeg, velencei csillár, ezüstcipő, arany-fog... utálja a szolfézst, utálja a zongorát, utál engem, utálja az anyját, azt, mondjuk, megértem... és ráadásul nagypofájú... pimasz, mert tudja, neki mindent szabad, ha a kisujját se mozditja, akkor is élete végéig autó, lazac, tengerpart, minden... *úgyhogy* szájon vágtam, de alaposan.

MAX Mit mondott?

DAN Nem mondom meg.

MAX Mégis!

DAN ...azt, hogy... nem!

MAX Na!

Dan odamegy, valamit súg

(*Morendo - elhalóan*) Ilyet!

DAN Most mondd! Egy tízéves kís fasz!

MAX Mi lesz belőle később, ha felnőtt?

DAN Ez az!

MAX Mocskos söpredék!

DAN Erre szájon vágtam.

MAX Igazad volt.

DAN Naná, hogy kirúgtak. De előtte - ha már egyszer úgyis mindegy - megvertem, mint szódás a lovát.

TATA (*viszajön, megkönnyebbülten, délcegre kihúzva*

magát. Animato - lelkesen) Nahát! ...van nekem vesekövem? ...de igaz lelkedre, van?

MAX Nincs.

TATA Hülye ez az új házi orvos! Azt mondja van... *(Énekel kicsit)* „Mert mit tehet a Zsiga, Zsiga róla, ha olyan nagyon szeretik a nők... ha olyan szépek hozta őt a gólya... hogy éjjel-nappal széjjelszedik őt...” Hol is tartottam?

MAX Veseköve van.

TATA ...kilenszáznegyvenegy óta! Azóta kell sört innom, de a lányom nem ad! ... *(Tűnődve)* ...vagy unokám?

(Subito - hirtelen) Hány éves vagyok? *(Leül a zongora mellé, talál egy félig ivott üveget, beleiszik, boldog)*

DAN ...erre elmentem egy lebuja zongoristának... este hattól hajnali négyig. De volt, hogy hatig, ha nagyon mulattak...

TATA Azt kérdeztem, hány éves vagyok.

MAX Szerintem nyolcvanhat.

TATA Stimmel. Fantasztikus! Maga kicsoda?

MAX Max. Itt lakom.

TATA Ja, az más. Proszit!

DAN ...aztán rám szállt a tulaj felesége. Jó bőr lehetett valamikor... ha nem lettem volna éppen szerelmes... egy örjítő nőbe... Istenem! Liza! Liza!

4. Menuett

A hátsó fal fölemelkedik, és a csillogó fekete padlón feltűnik egy alak. Alacsony, kövérkés, szemüveges, hóna alatt aktatáska, kezében tömött műanyag szatyrok, haja hátrafésülve, befűzőgumival összefogva. Csámpásan jár trottórcipőjében. Kiskosztüm van rajta, hóna alatt esernyő

LIZA ... Sietek... be kellett mennem helyettesíteni... *(Le-rakja a szatyrokat, pibeg, vetkőzik)* ... *(Allegretto*

- gyorsacskán) Lett volna lyukasóráim, akkor akartam kimenni a Csarnokba, erre nem, mert a Karcsi karambolozott... totálkár, de életben marad... azt se tudtam, hol tart a tananyagban, írtam egy felmérőt... az intenzíven van... de azért hoztam virslit meg olyan mustárt, amilyet szeretsz... kaszinótojásh, vörösbort... *(Pakolja az egyik szatyrot)* ...rozskenyeret... magosat... ez most valami újdonság... magok vannak benne... napraforgó meg dió, meg ilyesmi...

DAN Liza! Ha tudnád, mennyire hiányzol!

Liza mozdulatlaná válik. Valamennyi jelenés-nő csak akkor van szituációban, amikor a történet a múltban játszódik. Ha visszavált jelen időbe, akkor szoborra dermednek

MAX A feleséged volt?

DAN Dehogy! Csak... néha feljött... tej- és szappan-szagú... puha, fehér, dunyha...

TATA *(odamegy, megtapogatja Lizát)* ... Ez az! Ki nem állhatom a vinyege nőket... amelyeknek szúr a kulcsfontja... Juhé! ... *(Sentimento - érzéssel)* A Magyar utcában...

DAN Tűnjön onnan, Tata!

TATA ...volt a Rákóczi úton egy kurva... mi csak úgy

hívtuk, a „futó kurva”... nem sétált, hanem öles léptekkel vágtatott, a karján hatalmas ridikül... hosszú, csontos nő...

LIZA *(mozdul)* ...a férjem influenzás... tudod, milyen... kettőt köhög, már az ágy^{ba} naldoklik... *(Leveti a blúzát, alatta illedelmesen kombinét és melltar-tót visel)*

DAN *(beletemeti magát a nőbe)* Imádom az illatot... olyan vagy, olyan... *(Kifejező gesztus)*

LIZA *(pakol a szatyorból)* ...vettem sonkát meg friss zsömlét... ropogós, ahogy szereted...

DAN ...egész nap téged vártalak... reggel óta nézem a vekkert...

LIZA ...meg kaszinótojásh, meg vörösbort...

DAN *(feroce - vadul)* ...csak téged... csak veled...

(Vetkőzik, közben maradék kezével átöleli Lizát)

LIZA ...nem iszom... nem akarom, hogy szagom legyenⁿ... rögtön észreveszi és akkor megy a cirkusz... ordít, mint egy oroszlán... a gyerekek bögnek... *(Leveti a szoknyáját, most éppen a harisnyanadrágját húzza - mozdulatlaná válik)*

MAX Hány gyereke...

DAN Kettő. Egy lány meg egy

TATA *(odamegy Lizához, megtapogatja, mint vásáron a lovakat)* Sok hús... szeretem, ha van mit fogni...

DAN Na, tűnjön el, Tata! Menjen vissza a saját képzeletébe, ne az enyémben fogdossa a nőket!

TATA *(dudorászik)* „Lolo, Kloklo, Frufru...”

LIZA *(tovább vetkőzik)* ...meg t lefutott egy szem... bekenem körömlakkal, akkor nem fut tovább...

DAN *(leül a zongora elé, és játszik)* *(Appassionato - szenvedélyesen)* ...Imádlak, Liza! ...csak téged... soha mást... *(Főáll)*

A zongora magától játszik tovább. Dan elkapja Lizát, táncolnak

LIZA ...az anyámat is be kell vinni... nem beteg, csak... süket...

DAN Mért nem találkoztunk korábban... előtte... Mikor még te sem...

LIZA ...sorban állni... ott a sok öreg, mind kiabál... de muszáj... kell a készülék...

DAN Nem bírom nélkülüed... *(Az ágyhoz kormányozza)*

Lefekszenek, karok, lábak gomolyaga

LIZA Múltkor is... fogsorod nyoma a seggemen...

DAN ...elmúlik...

LIZA Mit mondok a férjemnek

Dan fölpattan, odarohan a zongorához, lecsapja a födelét, a zene elhallgat

Most miért? ... Tudod, hogy megkékül...

DAN Mondd, hogy az asztal sarkába...

LIZA *(kászálódik, öltözik)* ...azt mondta: üzenem az asztal sarkának, hogy a bal felső hetes foga mozog, csináltassa meg.

DAN Szellemes! *(Titokban ellenőrzi a nyelvével)*

LIZA Úgyis rohanok... a tisztítóba is... három szoknya, két

öltöny meg a gyerekek kabátja... *(Mozdulatlan)*
 MAX Meddig tartott?
 DAN Másfél év...
 LIZA *(öltözik)* ...akkor holnap beadom a válópert.
 DAN *(öltözik)* Minek?
 LIZA Csak nem képezed, hogy örökké lopva, hazudozva, titokban... a gyerekek már nagyok...
 DAN Imádlak, de... nekem így tökéletes... amúgy is kicsik még a...
 LIZA ...hetente egyszer, közben otthon a mosogatni-való...
 DAN ...és a férjed?! Az a szegény ember tönkremegy bele...
 LIZA Ugyan! ...neki is van... minden kedden, tenisz után...
 Dan! Te nem akarod, hogy csak veled... örökké?
 DAN Dehogynem! Persze hogy! ...de otthagyni a gyerekeket, akiket annyira imádsz...
 LIZA Minek nézel, nem hagyom ott, hozom magammal!
 DAN Szó sem lehet róla! Nekem dolgoznom kell... és nem tudok úgy, hogy közben két rohadt kölyök lóg a nyakamon...
 LIZA *(rikácsolva)* ...mi az, hogy rohadt! Az én gyerekeim a világ leg... *(Zokog)* Utolsó szemét alak vagy... hazudtál, esküdöttél, hogy csak én... és ne rohanjak... most meg...
 DAN Na, na, na, na! *(Secco - szárazon)* Álljunk meg! Imádlak, szeretlek, kívánlak, de ez az egyetlen szobám. Nem gondolhatod komolyan, hogy együtt... mi meg a... gyerekek... közben komponálni, játszani, gyakorolni... be kell látnod, lehetetlen!
 LIZA Strici! Kurvapeccér! ... Azt hiszed, nem tudom, hogy van másik? Láttalak benneteket a Római-parton sörözni... suttoztál a fülébe, az meg vigyorgott...
 DAN ...szakmai volt... egy fagottos...
 LIZA Fagottos! Ez jó! *(Eddigre felöltözött, összeszedte valamennyi szatyrárt - mozdulatlaná válik)* TATA Hiszen azt ismerem! ...szőke...
 DAN Mi köze!
 MAX Végül elvált?
 DAN Dehogy! Szült még egy gyermeket a férjének. Mi lehet vele... azóta ő is *(Kifejező gesztus)* ... MAX Hány éve?
 DAN Nyolc. Nyolc hosszú év!
 LIZA Be kell látnod, drágám... nem tehetem meg... pelenkáznom kell, szoptatnom... a másik kettő meg féltékeny... Zolika kettőből áll bukásra, év végére ki kell javítania... Zsuzsi balettre jár... olyan kecses, olyan tehetséges... egy zseni... *(Távolodik, integet)* Imádlak... Hívjuk egymást... Pápuszi! *(Eltűnik)*
 DAN Majd hívlak... a jövő héten... vagy... mit tudom...
 TATA Ez se normális... egy ilyen nőt... megnyalnám utána mind a tíz ujjamat... Mintha szegény Rózsikámat látnám... vagy Margit? ...nem tudom... régen volt... háború előtt volt... feleségem volt... *(Sírósan)* Mostanában behullik minden... gondolok valakire, aztán... hirtelen behullik... fel-ébredek, azt se tudom, hanyadika van...
 MAX És a másik?

DAN Milyen másik?
 MAX Hát a... fagottos.
 DAN ...bomba nő volt...

Hátul feltűnik egy magas, fiúsrá nyírt szőke nő, piros nyári ruhában, magas sarkú cipőben

DITKE *(subito - hirtelen)* Tudod mit? Menjünk föl a Normafához.
 DAN Zuhog! Nézz ki az ablakon...
 DITKE Tudom! Dézsából öntenék... és megfázom, tüszögni fogok... olyan vagy, mint az apám...
 DAN *(furioso - dühödten)* ... Tessék, tessék, menjünk, ha mindenképpen bőrig akarsz ázni...
 DITKE Most már nem... *hogy* itt milyen kupleráj van! Mért nem raksz rendet...
 DAN Nekem jó így... megszoktam...
 DITKE ...legalább a kurváid takaríthatnának néha...
 DAN Nincsenek kurváim!
 DITKE Én mi vagyok?
 DAN Ne kezd megint!
 DITKE Csak ránézek egy hapsira, máris... *(Kifejező gesztus)* *hogy* mondják, ha egy nőnek feláll a farka?
 DAN Nem tudom. Sehogy.
 DITKE *(scherzando - játékosan)* Egyszer három pasassal voltam egyetlen délután... megkívántam őket... és tudod, mi a vicces? Hasonlítottak egy-másra. Mindegyik magas, göndör hajú... és vadítóan jó. Az egy olyan nap volt. *(Mozdulatlan).*
 TATA ...a nyugdíjamat is elveszi a Jolán...
 MAX Szerintem csak bosszantani akart.
 DAN Nem. Igazat mondott. Ellenőriztem.
 MAX Ismerted a pasasait?
 DAN Igen. Kettő közülük a haverom volt.
 TATA Te Dan! Kim nekem a Jolán?
 MAX Ne marhaskodjon, nem tudja?
 TATA Nem.
 DAN A lánya.
 TATA Nem. A lányom Eszter... kiment Los Angelesbe...
 MAX Akkor az unokája.
 TATA Nem. Eszternek nem volt... Talán a feleségem?
 DAN Három hónapig gyötörtük egymást...
 DITKE *(hátulról átöleli Dant)* ...sose voltam Velencében... DAN Tudod, *hogy* nincs pénzem...
 DITKE Akkor legalább Tápiószecsőre...
 DAN Mi a franc keresnivalónk Tápiószecsőn?
 DITKE Ott lakik a nagymamám... isteni rétest süt... DAN Nézd, Ditke. Beszélünk kell... komolyan... DITKE *(risoluto - határozottan)* Nem. Szeretem az al-bérletemet. A Gizi jó fej... kijövünk egymással... DAN De... *(Dolce - lágyan)* itt kettesben... csak mi, senki más...
 DITKE Fogd föl, nekem nem elég egy pasas! Azt hiszed, jólesne félrebaszni, ha tudom, hogy te köz-ben gyomorvérzést kapsz itthon?
 DAN Ha mindennap... *(Kifejező gesztus)* nem volna szükséged...
 DITKE De volna.
 DAN Megőrülök!
 DITKE Látod, ez az... Hetente egyszer olyan aranyos vagy... DAN Aranyos?!

DITKE Nem úgy értem! Állati jó hapsi vagy, na. Most ne játszd meg magad, te is tudod... (*Mozdulatlanná válik*)

MAX Én megöltem volna.

DAN Nekem is megfordult a fejemben, de., sohasem hazudott. Ebbe kellett beleőrülni. Olyan ártatlanul és tisztán...

TATA Nem lehet más, csak a feleségem. De mikor vettem el?

DITKE (*körbefordul a szobában, felül a zongorára, le-ereszti válláról a ruháját, amely alatt nem visel semmit*) Zongorán még nem csináltuk ..

DAN Azonnal gyere le! (*Odarohan, ráncigálja a visítózó, nevető lányt*) ... (*Furioso - dühödten*) Süket vagy? Bárhol másutt, a zongorán nem...

DITKE ...képzeld el F-dúrban vagy disz-mollban...

DAN Ha nem jössz le...

DITKE Megütsz? Képes lennél egy tetves hangszerért megütni egy nőt? Fi donc!

DAN Gyere le!

DITKE Jó, jó... ne majrézz.

DAN Ez nekem...

DITKE ...a munkaeszközöm! Ismerem. Kezdelek unni.

DAN Menj el.

DITKE Azért ne kapd fel a vizet rögtön...

DAN Tűnj el!

DITKE Megsértettem a kedvenc zongorádat, rendben. Ha akarod, bocsánatot kérek tőle.

DAN (*lekuporodik az ágyra*) Nem ismerem ki magam... sosem tudom, milyen marhaságot találsz ki a következő pillanatban...

DITKE (*leveti a ruháját, Dan mögé térdel, simogatja a*

fejét) (*Rallentando - lassítva*) ...szegény kicsikém... azért ne keseredj el... hamarosan úgyis megunlak... eltűnök, sose látsz többet...

DAN Nem akarom, hogy eltűnj... Költözz ide...

DITKE Soha. (*Mozdulatlan*)

TATA ...akkor viszont ki volt a Zsuzsa? ...

MAX Vadító nő lehetett.

DAN Az volt.

MAX Meddig tartott?

DAN Hat hónapig. Amikor elment, öngyilkos akartam lenni.

MAX ... És sikerült?

DAN Marha.

DITKE (*öltözik*) Te hogyan szeretnél meghalni?

DAN Sehogy.

DITKE Jó, tudom, a műveid halhatatlanná tesznek, de neked személy szerint, akkor is... (*Kifejező*

gestus) DAN Én... mint Woody Allen, úgy szeretnék halhatat-

lan lenni, hogy nem halok meg.

DITKE Veled nem lehet komolyan... (*Piano*) És ...ha megtudnád, hogy rákos vagy?

DAN Akkor még kevésbé.

DITKE Én elutaznék a tengerhez, bérelnék egy motorcsónakot, és addig mennék vele befelé, amíg ki nem fogy a benzin... akkor elkezdenék úszni, csak úsznék, úsznék egyre beljebb... (*Elkészül az öltözködéssel, megcsókolja Dant, elindul hátra, eltűnik a fényben*) Na, viszlát, szerelmem...

MAX Meghalt?

DAN Elutazott Carnacba, kibérelt egy motorcsónakot, és elindult befelé. Többé senki se látta.

5. Trio

Egy hónappal később. Kint vihar előtti sötétség, mennydörgés, zúgó szél stb. Amúgy reggel van. Max pizsamában, fogkefével jön a konyha felől, Dan takarókba bugyolálva ül az ágyon. Az ajtó nyílik, Jolánka jelenik meg részegen, kisírt szemmel. Leül a konyhaasztal elé, meghúzza a agával hozott üveget

JOLÁNKA ...hova menjek?! Mondja meg valaki, hova menjek! ...a Tata örül Szegény, a meglágyult agyával... nem fogja föl... én még valahogy... de mit csinálok vele?

MAX Mi baj?

JOLÁNKA Maga nem tudja?

MAX Mit kéne?

JOLÁNKA Szanálás.

MAX Miféle szanálást?!

JOLÁNKA Szanálnak minket.

MAX Hogyhogy?!

JOLÁNKA Úgy, hogy...

DAN Ugyan! Ígéretik évek óta.

JOLÁNKA De most tényleg!

MAX Adnak lakást...

JOLÁNKA Lakótelepit... hogy fizetem a költségeket? Nincs pénzem... Mindenért kell fizetni... És akkor még a Tata ...

DAN Én nem megyek innen sehova.

JOLÁNKA Te csak bérlő vagy! A Zsókának kifizetik, amennyit fizetnek, aztán passz!

DAN Akkor sem megyek...

JOLÁNKA Rád dűrják a falakat... Valami puccos irodaház lesz a helyünkön... olyan dizájnos... csupa üveg, csupa márvány... (*Az asztalra borul, szörcsög*)

MAX ...keresünk valami másikat.

DAN (*desido - határozottan*) Nem. Itt maradok.

MAX Miért? Annyira szereted ezt a kozsfészket?

DAN Utálom.

MAX Akkor meg?

DAN Nem érted?

MAX Nem. Mit?

DAN (*piano*) Negyedik éve nem mozdulok ki innen. A szobából nem mozdulok ki. ...és soha többé nem lennék rá képes... Nem tudnám elviselni magam körül az embereket... A testüket, a szagukat, a hangjukat... Pénzem nincs, semmim sincs... minden befejezve... finita...

MAX ...a barátaid... a nők... elküldtél, hogy ne zavarjalak... DAN Nem jött senki... Csak egyedül akartam lenni. MAX Mért kellett... ha azt mondd...

(*Kifejező gestus*) DAN Minden kapu becsukva...

MAX Voltál orvosnál?...

DAN ...lezárva, véglegesen... Nem vagyok örült. Mindent végigcsináltam, mindent kipróbáltam... diploma, hangversenyek... nem voltam elég jó. Nem volt pénzem reklámra, sem barátaim, akik futtas-

sanak... nem vagyok senkinek sógora-komája, nem tartoztam egyik csoporthoz sem... hiányzik belőlem a nyájöszön... így egyre lejjebb... az utolsó állomás egy lebujsz... akkor adtam fel. Egy ideig volt annyi pénzem, amennyiből... *(Kifejező gesztus)* ...aztán már az sem... Zsóka adott vala-mennyit... a feleségem volt kilenc évig...

A folyosón Tata csoszog a klozet felé

TATA ...villásreggeli... délelőtt zónapörkölt tarhonyával... marhalábszár vagy zúza... kovászos uborka...

JOLÁNKA ...én megleszek valahogy, de a Tata ...
MAX Gyerek?

DAN Kettő. Már nagyok. Egyik Párizsban ösztöndíjjal, a másik hamarosan férjhez...

MAX Hozzájuk nem lehetne?

DAN Nem. Lezártam.

MAX És... Zsóka-hoz?

DAN Férjhez ment... elvált... család, minden...

MAX Valamit kellene...

DAN Úgysem lesz semmi... ígéretik hat éve... Azért lakhatom itt, hogy ne álljon üresen, nehogy beköltözzenek...

MAX De örökre nem maradhatasz...

DAN ...meddig tart szerinted az örökre? Mikor rendezük meg a legközelebbi világvégét? Tűzijáték, lányok flitteres bugyiban, pezsgő, ahogy szokás? ... *(Odarohan a zongorához, kemény fedelű dossziéba kötött kottacsomagokat rángat elő alóla)* Ez egy opera, igaz, csak kamara, de akkor is az... szimfónia, zongoraversenyek... ez is... Itt rohadnak, mert senki nem kíváncsi rájuk... eladhatatlan lom... még a bukás lehetőségét sem kaphatom meg...

Jolánka az asztalra borulva elaludt, most először finoman, majd egyre hangosabban horkol

MAX ...és ha újra megpróbálnád?

DAN Nem. Befejeztem. Nincs tovább.

TATA *(visszacoszog, derült kedéllyel)* ... Isonzó! Miről jutott eszembe Isonzó?... *(Kiabál)* Jolán! Jolán! *(Furioso - dühödten)* ...beszélhet az ember... Jolán! Mi vagyok én, Csáki szalmája?

6. Menuett

Néhány nappal később. Az eső vigasztalanul zuhog. Dan a zongoránál ül és dolgozik. Játszik, lejegyzi, ismétli a motívumot, javít rajta, újraír. Tata oldalog be, Dan nem veszi észre az öreget. Tata leül egy szék szélére, mint valami madár, félrehajtott fejjel hallgatja a muzsikát. Dan visszalapoz, lejátssza az egészet: varázslatos zeneművet hallunk, érzékeny, szenvedélyes, megrázó. Dan befejezi a játékot, lecsukja a zongorát, ráborul. Halk zaj, mintha száraz gallyacskákat tördel-ne valaki: Tata tapsol

TATA Bravó... bravisszimó! Utoljára harminchatban hallottam hasonlót... vagy huszonhatban? ...a Zeneakadémián... Tél volt, hullt a hó... a feleségem estélyiben... Utána elmentünk vacsorázni az Uporba... pezsgő...

DAN Mi lesz velünk, Tata?

TATA Az.

DAN Mi?

TATA Az. Mindig ugyanaz. Annak idején... nem voltunk gazdag család... amolyan polgári közép-szer... operabérlet, színház, hangverseny... néha kirúgtam a hámból: lóverseny... aztán bumm! Don-kanyar... ott fagyott le a nagylábujjam. Mutattam már magának?

DAN Nem.

TATA Pedig lefagyott... Levegyem?

DAN Ne! Elhiszem.

TATA Mert leveszem, ha érdekli... Mire hazajöttem, hat év... az asszony férjnél... Lenin kohó... rám zuhant egy vastuskó... aztán... nem is tudom... a többi valahogy... elfakult... *(Vivace - élénken)* De nyugdíjam, az van. Nem sok, de van. Én tartom el a Jolánt is... neki még annyi se... de nem bánom, mert jól főz... iszik, hát iszik... a fontos, hogy főzzön... naponta meleg leves!

DAN Tata... Figyeljen rám... maga szerint...

TATA ...sütni nem. Pedig az volna az igazi... bukta lekvárral! Juhé!

DAN Hagyja a buktát a francba... Mi lesz velünk? TATA

Gyere át enni... van elég... mindig sokat főz... A Grósznének is hordja titokban... azt hiszi, nem tudom... pedig tudom...

DAN Ez nem igaz!

TATA ...szólok neki, hozza át...

7. Polacca

Néhány perccel később. Max érkezik megpakolva

MAX *(vivo - élénken)* Mindent hoztam: lisztet, élesztőt, kenyeret, olajat, sört, pezsgőt, vodkát, töpörtyút, zsírt... mindent... *(Kiviszi a szatyrokat a konyhába)*

DAN Honnan van pénzed?

MAX ... Nem mindegy?

TATA *(kicsoszog)* ... Szólok neki! Ez mégse járja! Szólok... megfőzi a tésztát, aztán hagyja elázni? Hát kutya vagyok én? ...nekem jó a moslék is? ... Nem tesz rá szalonnapörccöt? ... csusza az ilyen? ... Nekem is van méltóságom! Én is ember vagyok!

MAX ...van minden... lehet akár háború is... legalább egy hónapra... káposzta, az a kilós savanyú... májkonzerv... tészta...

DAN *(sotto voce - fojtott hangon)* Honnan van pénzed?!

MAX Tessék?

DAN Azt kérdeztem, honnan szereztél pénzt.

MAX Van. Nem mindegy? A lényeg, hogy van...

DAN Mit adtál el?

MAX Semmit.
DAN Akkor honnan?
MAX Ne marhaskodj! Nekem is lehet, nem?
DAN Órád?
MAX Tessék! A karomon!
DAN Nem fogadok el semmit, amíg nem tudom, honnan van.

Kintről artikulálatlan ordítózás: Jolánka hangja, aztán férfibasszus, majd a Tata reszkető tenorja kontráz. Dan föl pattan, odarohan az ajtóhoz, ráfordítja a zárat, aztán kirohan a konyhába, kintről is hallatszik a zár csattanása

(Ordít) Fedezétkbe!

Max rémülten bújik a zongora mögé, Dan az ágyába

Feküdj!

Max hasra veti magát, Dan állig húzza a takarót. Valaki dörömböl a bezárt konyhaajtón. A jobb oldali ablak előtt megjelenik egy alak, kopog az ablakon. Próbál benézni, arca afrikai maszkká lapul az üvegen. Továbbmegy az ajtóhoz, lenyomja a kulincset, aztán rázza, közben lábával rúgja az ajtót

A Villanyóra-leolvasó...

VILLANYÓRA-LEOLVASÓ *(átmegy a másik ablakhoz)* Halló! ... Tudom, hogy bent van... ne tegyen úgy, mintha nem... *(Ismét próbál benézni, egy pénzdarabbal kocogtatja az üveget, aztán két kézzel rázza az ablakkeretet, arca ismét az üvegre tapad)*
(Fortissimo) ...mindig ugyanaz! ...elegem van magukból! ...elegem! Azt hiszi, én szórakozásból csinálom?! Rám engedni a kutyát, leönteni forró bablevessel, nekem jönni láncfűrészsel? ... Elegem van magukból! ...háromszor-föl-a-hetedikre-liftrossz? De úgy kikapcsoltatom a rohadt áramukat, hogy... Maga is a zongora alatt van, azt hiszi, nem tudom?! Gazemberek! Mocskos labancok! ... Dögök!

Zenei félrelépés

Amennyiben a rendező is jónak látja, itt egy - a darab stílusától elütő - közzjáték következik: fölmeleg a hátsó falrendszer, az üres színpadrészben ott áll a Villanyóra-leolvasó (hóstenor), a Gázleolvasó (bariton) és a Lakbérbeszedő (basszus), akik részletet énekelnek. A gang című magyar kortárs operából. Mikor befejezték, a hátsó fal visszaereszkedik a helyére

MAX Elment... *(Föláll, porolja magát)*
DAN Remélem. *(Kimászik az ágyból)* Akkor most... akkor most...
MAX De... ez borzasztó...
DAN Az... *(Leggiero - könnyedén)* ...akkor most, azt hi-

szem, csinállok valamit. *(Kinyitja az ajtót, kimegy a folyosóra, nagyot nyújtózik)* ...végre... levegő... *(Sarkig tárja az egyik ablakot)* ...jó beszívni...

MAX ...és mindig így? ...
DAN Mindig. Most egy darabig semmi...
MAX Azt mondta, kikapcsoltatja.
DAN Van gyertya.
MAX De... ez nem megy... amióta nincs gáz... turista-gázpalack, most meg gyertya... kész középkor...
DAN Most mit? *(Forzando - erősödve)* Azt hiszed, szórakozásból? Én dolgozom. Ha nincs rá vevő... ha most nincs szükség arra, amit *(Kifejező gesztus)* ... akkor... *(Rinforzando)* Én jó polgár akartam lenni... tb-kártya, APEH-kártya, személyi, útlevél, életbiztosítás, minden... én AKAROK fizetni... De ha egyszer nem megy... *(Visszafekszik)* Azt hiszem, inkább alszom egyet.

8. Menuett

Több nappal később.
Reggel. Dan az ágyban ruhástól. Nem alszik, nyakig betakarózva ül és néz.
Max óvakodik ki a szobájából. Teljesen fel van öltözve, kabátban, kalapban, a kezében a két bőrönd. Az ajtó felé indul, majdnem eléri, mikor Dan megszólal

DAN Meglépsz, mi? MAX Nem, csak... igen.

DAN Tessék. Menj!
MAX Nem azért... *(Úgy áll a két bőrönddel, mint egy tragikus kupac)*
DAN Menj, ha akarsz...
MAX Félreétesz...
DAN Ne magyarázkodj.
MAX ...nem bírom tovább.
DAN Engem nem bírsz?
MAX Nem...
DAN Akkor mit?
MAX Semmit... az egészset...
DAN Mielőtt elmész... megtennél egy szívességet?
MAX Természetesen.
DAN Bármit?
MAX Bármit.
DAN Korlátok nélkül?
MAX Korlátok nélkül... a józan ész határain belül, természetesen.

DAN Pedig ez... túl van... Nézd... Hol is kezdjem... *(A takaró alól pisztolyt húz elő, Maxra szegezi)*

Max leteszi a bőröndöket, és felemeli a kezét. Dan leereszti a pisztolyt, Max is a kezét

(Piano) Lőj le! Tessék, itt a pisztoly. Élesre töltve, ahogy kell.

MAX Hol szerezted?
DAN Piacon. Kétezer forint... öt évvel ezelőtt. Ötezerért kalasnyikovot is vehette volna, de az túl nagy, túl hangos, túl... *(Kifejező gesztus)*
MAX Értem.

DAN Nem érted.
MAX Nem értem.
DAN Tessék. Fogd...
MAX Talán később... máskor...
DAN Most!
Max odalép, elveszi a fegyvert. Úgy lóg a kezében, mintha egy döglött állatot fogna

Elég régóta ismersz... úgy értem, elég régóta ahhoz, hogy tudd, nem vagyok örült, deviáns is csak mértékletesen...

Max leül az egyik bőröndre

(Vivace - élénken) Arra gondoltam... ha egyszer úgy döntök, hogy vége... Nézd, ez tiszta ügy... Nincs út vissza... Nincs mihez vissza...

MAX Mért nem magad?
DAN Elvből.
MAX Mi az, hogy elvből. -
DAN Elvből ellenzem az öngyilkosságot. Gyávaságnak tartom. Megfutamodásnak.
MAX Én pedig a gyilkosságot... mint olyat... ellenzem elvből. (Nyújtja vissza a fegyvert)
DAN Egész éjjel ezen gondolkoztam... A barátom vagy, neked kell... úgy akarom befejezni...

Zsóka áll az ajtóban. Max gépiesen zsebre vágja a fegyvert

ZSÓKA Látom, költözik.
MAX Igen. Nem, csak... lemegyek vásárolni.

Max megkönnyebbülten távozik, Zsóka előrejön, nézi Dant.
Dan nem néz vissza

ZSÓKA (sforzando - hangsúlyozva) Megkaptam a határozatot: a házat két héten belül ki kell üríteni, mert elkezdik a bontást...

DAN ...
ZSÓKA ...ez nem meglepetés, hiszen tudtuk... évekig húzódtott... most meg hirtelen... megvette egy holland cég... irodaház lesz, alul bank... Dan!

Dan fejére húzza a takarót

(Dolce - lágyan) Dan... ha akarsz... ha akarsz, költözz vissza... nálam kényelmesen... külön szoba... tudnál nyugodtan... vannak ismerőseim, lehetne hangversenyed, megjelenhetne... bár azt nehezebb, de esetleg... el lehet intézni... tudod, hogy megy... (Odamegy az ágyhoz, próbálja kibogozni a kupacból Dant) ...nem lehet örökké így... te is tudod, hogy nem lehet...

Dan kigurul az ágyból- meztláb van, inge nincs betűrve, nadrágja lötyög rajta - és a zongora mellé menekül

Jó. Az én hibám. Jó. Elismerem. Elegend lett a hülyeségeidből... egyszerűen elszakadt a cérna...

de azóta nyolc év telt el. Nyolc év... azalatt te is élted a magad életét, én is. Elvégre felnőttek vagyunk...

Dan lekucorodik az üvegek közé

...férjhez mentem, elváltam... neked is mindenféle nők... de most már... megöregszel.. jó, én is... Bejöttek a dolgaim... pénz, ház, BMW... attól még ugyanaz vagyok... (Becserkészi Dant) ... Kérlek... legalább egy időre, amíg rendbe jössz...

DAN Menj el!
ZSÓKA ...hogya? ...
DAN Mondom, menj el!
ZSÓKA Tehát elküldesz.
DAN Nem. Kidoblak.
ZSÓKA Dan!

DAN Menj el! Nem hallod? Takarodj! Húzd el a beled! Érthetően mondtam, nem?! Kopj le, szívódj föl... Tűnés!

ZSÓKA (violento - hevesen) Te rohadék, utolsó szarjancsi! Mit képzelsz magadról? Ki vagy te?! Tehetségtelen senki! Te jössz nekem?! Másokat etethetsz a dumáddal... géniusz! ...meg nem értett zseni! Szaros ének-tanár voltál egész életedben. Igen! Alsó tagozatos ének-tanár! Pál, Kata, Péter, jó reggelt! Én tudom! ... Éjszaka, izzadságtól lucskosan, mert hívat az igazgató! ... Nagy művész? Hogyne! Piti tanító bácsi...

Dan fölkap egy üveget, Zsóka felé vágja, de az ügyesen és gyakorlottan félreugrik

(Accelerando - gyorsítva) Én tartottalak el, első pillanattól fogva! ...a fizetésed zsebpénznek is kevés volt! Én vettem a zongorádat! A kottapapírt! ...a gatyádat, hogy ne járd csupasz seggel... Mindent... Aztán, amikor végre megszabadultam tőled... ezt az istállót, de most vége!

Dan összekucorodik a földön, az üvegek között

(Secco - szárazon) Holnap délig el kell költöznöd, mert szerdán megkezdik a bontást. Beszéltem az építésvezetővel, közöltem, üres a lakás. Jön a buldózer, és eltakarítják a föld színérő! Világos? Holnap dél! ... (Kivágtat)

9. Trio

Egy órával később.

Dan még mindig a földön fekszik.

Az ajtóban Grósz néni jelenik meg. Elegáns, kopott télikabátban, kalapban; a kalap fekete fátyla leengedve, így tökéletesre festett porcelánarca csak körvonalakban látszik; kezében kis koffer, lábán turistabakancs. Nem lepi meg, hogy Dant a földön kucorogva találja. Előrejön, megáll a két bőrönd mellett. Halkan, végig azonos ritmusban, szinte hangsúlytalanul beszél

GRÓSZ NÉNI Látom, maga is összecsomagolt. Én is.
De ez sok lesz... csak élelmet, meleg ruhát,
esőkabátot. ...és vegyen cipőt... a
legkényelmesebbet... vegyen cipőt... én az uram
bakancsát.. nagy, de kitömtem az orrát. Meleg,
kényelmes, nem ázik át... praktikus... gyaloglásnál
számít... mert ne higgye, hogy segítenek... Nem.
Állnak az út szélén, a kerítés mögött, ablak
mögött, és néznek. Nem számíthat senkire... úgy,
hogy pakolja át... fölösleges cipelni, úgylis elveszik.
Ha máskor nem, majd ha megérkezünk. Kopaszra
nyírnak, minden holmit ott kell hagyni az
öltözőben. Nekem eliheti... fölösleges... csak a
meisseneni készletet sajnálom, anyámé volt...
(*Odamegy, megsimogatja Dan fejét*) ...na, keljen
fel, fiam. Jobb, mintha rögtön a Dunába lőnének...
maga fiatal... túlélheti...

*Tata jön, fürdőköpenye fölött vastag, válltöméses
télikabát, fején kucsma*

TATA (*violento - hevesen*) Ki akarta dobni! Pedig
nincs is benne moly! Ez a kabát nem kopik... jó,
nehéz... mert benne van az anyag, ezért nehéz, ez
meg kidobná! Most szóljon hozzá, Grószné!

GRÓSZ NÉNI Nézze, Faragó úr! Nekem ne játssza
meg magát! Én tudom, amit tudok! A feleségével
pedig nem óhajtok szóba állni!

TATA Mit fecseg itt össze! A feleségem harminc éve
halott!

GRÓSZ NÉNI Jó kifogás! Maga mindig kimossa
magát! TATA Az a mániája, hogy mindent kidob. Úgy
kell

visszamentenem. Nem merek éjjel aludni, mert
képes sötétben leosonni a kukához.

GRÓSZ NÉNI Láttam én magát! ... Kitartás!
Szabadság! Láttam én!

TATA Mit jön ezzel! Akkor mindenki! Mutasson
valakit, aki nem... Az akkor más volt... írhatnak az
újságok, amit akarnak...

GRÓSZ NÉNI Aztán persze kárpoztási jegy' Még mit

TATA... Egy egész országot nem lehet szanálni... Minden
megtörtént... minden...

DAN (*felül*) Grósz néni...

GRÓSZ NÉNI Tessék, fiacskám?

DAN Maga... hogy csinálta...

TATA ...utólag könnyű... de a diplomájukat ingyen
szerezték...

GRÓSZ NÉNI Mit?

DAN Hogy bírta ki?

TATA ...akkor nem járt a szájuk...

GRÓSZ NÉNI Nem tudom. Véletlenül. Fiatal voltam,
egészséges, lószergyárba kerültem... ott ki lehetett
húzni...

DAN Belül... ott hogy bírta ki?

GRÓSZ NÉNI Úgy, hogy csomagoljon ki... és inkább
ennivalót... az a legfontosabb...

JOLÁNKA (*bejön*) Hát itt vannak? Tata! Vegye már le ezt
a rohadt kabátot!

GRÓSZ NÉNI ...és a cipő...

nem!

JOLÁNKA Menjen, Grósz néni, a fia már félórája
keresi. GRÓSZ NÉNI Szegény. Nem tudja, mi vár rá.
TATA Nem veszem. És a kucsmát sem... asztrahán...

GRÓSZ NÉNI Nekem könnyű, az öregeket rögtön...
de ő fiatal... neki végig kell csinálni...

*Jolánka kitereli az öregeket, Dan föl pattan, odarohan,
és bezárja az ajtót. A nyitott ablakban megjelenik az
Építésvezető és a Tömbmegbízott*

TÖMBMEGBÍZOTT A tulajdonossal lerendeztük...

nem kért lakást, inkább pénzt.

ÉPÍTÉSVEZETŐ És ez?

TÖMBMEGBÍZOTT Nem számít.. majd elmegy... látja,

már félig összecsomagolt...

ÉPÍTÉSVEZETŐ ...a zongora?

TÖMBMEGBÍZOTT Elviszi...

*Elmennek. Dan odarohan az ablakhoz, becsukja,
aztán ki a konyhába - kintről zuhanó edények zaja -,
hána alatt polcdeszkákkal jön vissza. Mindkét ablakot
bedeszálja. Az ajtó kilincse alá székot szorít*

10. Appassionato

*Másnap hajnalban. Kint már kezd világosodni, bent
még sötét van. Dan égő gyertyával jön a konyhából.
Leteszi az asztalra, kimegy, két poharat hoz be. Az
ágyához megy, turkál a matrac alatt, egy üveg francia
pezsgőt bányász elő. Kinyitja, tölt mindkét pohárba,
koccint magával, mindkét poharat kiissza*

DAN Isten... isten!

A konyhaajtóban moccan valami. Max áll ott

Hogy jöttél be?

MAX Konyhaajtón.

DAN A

bőröndökért? MAX

Igen.

DAN Iszol egy pohárral?

MAX Nem.

DAN Ígyál.

MAX Mi az?

DAN Pezsgő.

MAX Honnan?

DAN Dom Perignon.

MAX Üres a ház...

DAN Tudom.

MAX ...mindenki...

DAN Tudom.

MAX Te?

DAN Maradok.

MAX Holnap...

DAN Ma.

MAX ...ráadásul...

DAN Buldózerek...

MAX Dan...

DAN (*tölt mindkét pohárba*) Tessék.

Koccintanak, kiisszák. Dan azonnal újra tölt

MAX Berúgok.
DAN Na és.
MAX Nem vagyok kellemes részeg.
DAN Én sem.

Kiisszák, Dan azonnal újra tölt

MAX Elég.
DAN Még ezt...
MAX Nem.
DAN ...aztán úgy sincs több.

Kiisszák.

Max leül a zongora előtti székre, Dan az asztalhoz

MAX Látod, a fejembe szállt.
DAN Nekem is.
MAX Van munkám.
DAN Pedig bírom az italt.
MAX Elég szar, de munka.
DAN Ez az egyetlen pozitívumom
MAX ...kifőzde...
DAN ...az egyetlen...
MAX Szereztem szobát.
DAN ...legalább van valami...
MAX Itt a közelben...
DAN Voltál már disznóölésen?
MAX Nem nagy, de megjárja...
DAN A disznó okos állat.
MAX ...a zongora ugyan nem fér be, de később talá-
lunk nagyobbat...
DAN Okosabb a kutyánál.
MAX (*subito- hirtelen*) ...egyszer mindkinek sikerül-
het valami... jó, többnyire nem, de egyszer az
életében... nem lehet, hogy soha... én is... van
állásom, szobám... ez már valami...
DAN (*commodo - kényelmesen*) ...ha nem volna disz-
nókülseje, komoly karrier elé nézhetne, de így,
ezzel a küllemmel, ezzel a szaggal, semmi san-
sza. Ráadásul imád zabálni, és könnyen hizik,
ami az esetében tragikus vétség.
MAX Figyelsz? Találtam szobát!
DAN Amíg fekszik az ölben... jó meleg trágya... szal-
ma... bizonyára az élet dolgain elmélkedik... ma-
radt még az alján egy kicsi...
MAX Nem kérek.
DAN (*újból teletölti a poharakat. Lefordítja az üres üveget*)
Több nincs. (*Max markába nyomja a poharat, és ott
marad a zongora mellett*)

Koccintanak, kiisszák

(*A történetet hátborzongató szemléletességgel adja
elő*) ...persze a disznók is különbözőek.

Köztük is van ostoba, aki csak zabál és alszik... A
természet nem demokratikus... van, akinek több
jut, van, akinek kevesebb... Már itt... (*Megkocog-
tatja a fejét*) úgy értem... végül eljön a nagy nap! A
disznóölés!

MAX Ne csináld...

DAN (*vivo - élénken*) Kora hajnalban fenik a késeket...
sitty-sutty sitty-sutty... csobog a
pálínkásbutykos, és a disznók hallják mindezt...
az ostobák persze reménykednek... őket nem...
hogyan kerül rájuk sor... csak a többieket...
(*Kifejező gesztus*)

MAX ...hagyd abba...

DAN A bölcsőbbje tudja, nincs menekvés... Aztán
kinyílik az ólajtó... a hülyék visítva menekülnek a
sarokba... az okos, az nem... az kiballag...
megspórolja magának a hátralévő másfél órát...
(*Feroce - vadul*) Persze visít ő is, mikor a kés
beleszalad a torkába... de tudja, ez csak átmeneti
kellemetlenség... utána csönd lesz, és semmi...
sercegő zsír és sült hurka, zsiros szájak... A
hülyék ezalatt rémülten visítanak, átélnek a
pusztulás minden borzalmát... úgy kell vasvillával
kituszkolni őket... és hörögnek, visítanak...
kötéllel vonszolják őket a földön... százszoros
borzalmát élnek a pusztulásnak... (*A földön játssza a
disznót*) Hallottál már disznót visitani? Én igen.
Elhíheted, annál csak az szörnyűbb, mikor egy
ember visít az életéért... (*Valódi disznóvisítás tör-
belőle elő, leveti magát a földre, végigjártatja a disznó
halálát*)

*Max előrántja a pisztolyt, és rászzegezi. Meghúzza a
ravaszt, a pisztoly pukkan egy kicsit, a cső végén pici
lángocska gyullad*

(*Egy pillanatra elhallgat, aztán elkezd röhögni*)

Meghúztal! Ez meghúzta a ravaszt... Gratulálok! ...

MAX Mocskos állat.

DAN Te komolyan azt hitted? Ilyen egy barmot... (*A
földön fekvő, fetreng a röhögéstől*) Téged mutogatni
kellene... elhitted, hogy igazi?

*Max mostanra tér magához. Ráveti magát Danre, elkapja a
torkát.*

*Dan szabadulni próbál - valóban küzd az életéért -, de Max
legyűri.*

*Dan egyre koordinálatlanabban mozog, majd elernyed.
Kint ezalatt kivilágosodott, a ház körül dübörögve dolgozni
kezdenek a munkagépek - dőlnek a falak, zuhannak a
gerendák.*

*Max föláll, egy pillanatig lihegve nézi a groteszk pózba
merevedett testet, aztán elkoppintja a gyertyát, megfogja a
bőröndjeit, indul hátra.*

A hátsó fal felemelkedik.

Kint gomolygó por- és füstfelhő.

*Max a hátsó színpad közepe táján járhat, amikor lezuhan
mögötte egy gerenda. Alakját porfelhő nyeli el.*

GYURKÓ LÁSZLÓ

MEGY A GYŰRŰ

Színhjáték

SZEREPLŐK:

JULIS
ÉDESMAMA
MÉLTÓSÁG
A
CSIMPOLYA
KERUB
LEÓ
TÖLTŐTOLL

ELSŐ JELENET

JULIS Édesmama.
ÉDESMAMA Mi a franc van már megint?
JULIS Mondanék valamit. Ha meg tetszene engedni.
ÉDESMAMA Mi a francot mondanál?
JULIS Nem merem. Olyan ciki.
ÉDESMAMA Helyes. Legalább békén hagysz.
JULIS Mégis mondanám.
ÉDESMAMA Akkor nyögj már ki. Nincs nekem időm a te lelkedre.
JULIS Elvesztettem.
ÉDESMAMA Te Szűzanyamária! Elvesztetted?
JULIS Elvesztettem.
ÉDESMAMA Hát nem megmondtam? Nem figyelmeztet-telek? Nem vertem beléd? Pelenkáskorod óta. Megmondtam előre.
JULIS Édesmama megmondta.
ÉDESMAMA Legalább a Töltőtollal? Mert akkor nem olyan nagy baj.
JULIS Nem a Töltőtollal.
ÉDESMAMA Nekem megmondhatod. Édesmamának mindent megmondhatsz. Úgyis kiverem belőled.
JULIS Édesmamának mindent megmondhatok. De nem a Töltőtollal.
ÉDESMAMA Akkor pedig annyi.
JULIS Tetszik gondolni?
ÉDESMAMA Slussz-passz. Földindulás, égszakadás.
JULIS Akkor én most mit csináljak?
ÉDESMAMA Micsinájjak, micsinájjak! Menj a Dunának. Nincsen más. Punktum. Csak a Duna.
JULIS Igenis. A Duna.
ÉDESMAMA Gyerek is lesz?
JULIS Hogyan lenne?
ÉDESMAMA Húszéves múltál, te lány! És mint egy debil. Egy mongol-idióta. Egy agyanyomorodott. Hiába neveltelek?
JULIS Nem tetszett hiába. Édesmama mondta, hogy az ember, az legyen frankó. És én igyekeztem frankón.

ÉDESMAMA Vertelek én téged?
JULIS Keveset.
ÉDESMAMA Áztatott kötéllel?
JULIS Egy kicsit.
ÉDESMAMA Prakkerral, sodrófával?
JULIS Olykor.
ÉDESMAMA Ez volt a baj. Ezért nem tudsz a világról semmit. Lepcsesre prédikáltam a pofám. És itt az eredmény.
JULIS Nem akarattal. Nekem az a meglátásom, ha valaki nem akarattal, az nem olyan nagy hiba.
ÉDESMAMA Az apádra ütöttél. Arra a senkiházira. Arra a pernahajderra.
JULIS Édespapa jó ember volt.
ÉDESMAMA Jó. Tűzifának. Embert is én csináltam belőle. Még a gangon volt, mikor én megéreztem, hogy benne a kisfröccs. Akkor aztán sodrófa.
JULIS Édespapa dolgozott. Látástól vakulásig.
ÉDESMAMA Az. Dolgozott. Hogy legyen dugipénze. Mert a borítékot, azt minden elsején ide az asztalra. Fillérre pontosan. De nem lett dugipénze. Éjjel kirámoltam a zsebét. Mikor horkolt. Ha el-dugta a pincében, ott is kifigyeltem. Ha a budiba, a víztartályba, ott is. Hát ember az ilyen?
JULIS Igenis.
ÉDESMAMA Engem is felcsinált. Még mielőtt a pap az áment. El is kaptam a grabancát. Nyomás az anyakönyvvezető. Nekem aztán nyervákolhatott, hogy a szerelem, nem a papír. Szerelem. Na hiszen!
JULIS Én ilyet sohase tennék.
ÉDESMAMA Neked kuss! Te ribanc. Te világ kurvája.
JULIS Tessék mondani. Mért ribanc? Mért világ kurvája? Az olyan cikis.
ÉDESMAMA Ha elvesztetted, akkor cseszheted. Ott a lúgkő a spájzban. Ki se kell menned a Dunához.
JULIS Igenis. A lúgkő.
ÉDESMAMA A lagzi kitűzve. A Töltőtollnak állása. Nyugdíjasállása! És államkötvénye is.
JULIS Nem is mondta.
ÉDESMAMA Mert nem a te dolgoa. A kelengye meg sehol. Lapítunk, mint szar a fűben. És akkor te elvesztetted.
JULIS Most mit csináljak.
ÉDESMAMA Nem prédikáltam furton-furt? Hogy mindentől van több az embernek? Mindenből. De szüzességből csak egy.
JULIS Hogy én a szüzességemet? Hogy tetszik azt gondolni? A szüzességemet, azt én soha.
ÉDESMAMA Soha?
JULIS Csakis a Töltőtollal. A nási nyoszolyán. Miután a pap, hogy holtodiglan-holtomiglan. Csakis úgy. Addig én soha.
ÉDESMAMA Akkor mi a francot vesztettél el?
JULIS A karikagyűrűmet.
ÉDESMAMA Te Szűzanyamária! Amit a Töltőtolltól kaptál? JULIS Amit a Töltőtolltól.
ÉDESMAMA Azt a vékonykát?
JULIS Azt a gyönyörűt.
ÉDESMAMA Akkor kampec. Akkor letagadja.
JULIS Nem olyan a Töltőtoll. Rossz ember, nem mon-

dom. Mocskos szájú, nem mondom. Verekedős is. De nem olyan. Ő mondta, *hogy* a lakodalomhoz három kell: mirtuszkoszorú, karikagyűrű meg szüzesség.

ÉDESMAMA Mit tudsz te a férfiről, te liba? A férfi mind toportyán. Nincs gyűrű, nincs lagzi. Nincs lagzi, cseszhetjük. Maradsz vénlány. Mehetsz apácának.

JULIS Ne tessék haragudni. Én nem szeretnék, édesma-ma. Se vénleány, se apacánővér. Az olyan cikis. Én kisbabát szeretnék, édesmama.

ÉDESMAMA Azt is cseszheted. Nincs lagzi, nincs baba-gyerek.

JULIS Akkor én most mit csináljak?

ÉDESMAMA Szerezzed vissza. De ebben a minutában.

JULIS Honnét szerezzem?

ÉDESMAMA Hát hol vesztetted el?

JULIS Nem is tudom. Valahol a nagyvilágban.

ÉDESMAMA Akkor a nagyvilágban keressed.

JULIS És ott megtalálom?

ÉDESMAMA Ha nem találsz, akkor neked Szüzanyamária!

MÁSODIK JELENET

MÉLTÓSÁGA Hát akkor. Hogy tisztázzuk. Mert én nem szeretem, ami nincs tisztázva. Azt én nagyon nem szeretem. És ha én valamit nem szeretek, akkor ajaj. Meg vagyok értve?

JULIS Meg tetszik lenni.

MÉLTÓSÁGA Főzni tud?

JULIS Frankón, kezicsókolom.

MÉLTÓSÁGA Azt mindenki mondhatja. A szájunk íze szerint?

JULIS Ha meg tetszik mondani. Akkor a méltósága szája íze szerint.

MÉLTÓSÁGA Ha megmondom, úgy nem kunszt. Mert nekem is más a szájam íze. Az úrnak is. A kutyáknak is.

JULIS Tessék mondani. Van több kutyuska?

MÉLTÓSÁGA Csak négy. Egy kicsi az ölembe. Egy nagyobb, hogy futkározzon. Egy még nagyobb, *hogy* ugasson. A legnagyobb, hogy őrizze a házat. JULIS Frankón ki tetszett fundálni.

MÉLTÓSÁGA Nálunk minden ki van fundálva. A kutya rendes állat. Csak addig kell verni, amíg rendes lesz. A gyerek, az mindent elpiszkít. Folyton nyervog. Visszapofázik. Gyerekről, arról szó se. Meg vagyok értve?

JULIS Meg tetszik.

MÉLTÓSÁGA Na szóval. Áztatni, mosni, öblíteni tud?

JULIS Igenis, kérem.

MÉLTÓSÁGA De tekenőben. Mosógép, az szóba se jöhet. A mosógép rongálja a holmit. Nálunk csupa drága holmik vannak.

JULIS Igenis.

MÉLTÓSÁGA Takarítani, port törölni, mosogatni? Tud? Ezüstöt pucolni, cipőt glancolni, szőnyeget por-szívózni, WC-t kisikálni? Követ fölmosni, padlót vikszozni? Tud?

JULIS Igenis, kérem.

MÉLTÓSÁGA Kutyát sétáltatni, bóbitát viselni, vacsorát föltálalni?

JULIS Igenis, kérem.

MÉLTÓSÁGA Vasalni?

JULIS Igenis.

MÉLTÓSÁGA De úgy vasalni, hogy ránc, az egy se? Mert nekem nagyon kényes a bőröm. Ha egy ránc a lepedőn, én nem alszom. És ha nem alszom, akkor másnap migrén. És ha migrén, akkor orvosdoktor, ápolónó, ajaj.

JULIS Nem kell orvosdoktor. Az olyan cikis. Egy ránc se, kezét csókolom.

MÉLTÓSÁGA Az úr, ha ránc az ingén, tépi le magáról. Nagyon kényes ember az úr. Meg nagyon vérmes. Meg nem is engedheti meg magának. Az ő pozíciójában.

JULIS Egy ránc se a kegyelmes úron.

MÉLTÓSÁGA Nonononon! Csak ne túlozzunk. Túlozni, azt nem kell. Azt nem szeretem. Még csak méltóságos.

JULIS Olyan nagy úrnak tetszik lenni az úrnak?

MÉLTÓSÁGA Nem is olyan nagy. Az ő nagy eszével.

JULIS És tessék mondani. Most milyen nagy? Azzal az ő nagy eszével?

MÉLTÓSÁGA Maga nem olvas újságot?

JULIS Mójával, kérem. Nekem az a meglátásom, hogy az újság az megfekszi az ember gyomrát. De azért ha találok a metróban, elolvasom.

MÉLTÓSÁGA Mert minden újságban benne van. Hogy még csak államtitkár.

JULIS Az is frankó munka.

MÉLTÓSÁGA És pertu.

JULIS Ha pertu, akkor más.

MÉLTÓSÁGA A miniszterelnök úrral pertu.

JULIS Akkor hajaj! Ha a miniszterelnök úrral.

MÉLTÓSÁGA Meg minden miniszter úrral. Meg minden úrral, aki számít. Neki az egész ország pertu. JULIS Elég, ha kezicsókolommal köszönök neki?

MÉLTÓSÁGA Elég. Roppant szerény ember az úr. Meg hogy is mondják? Közvetlen. Szóval a tárgyra. Hogy tisztázzuk. Ezerhatszázkilencvenkilenc forint. Egy hétre. Napi tizenkét óra, beszorozva hét-tel. Mert szabadnap, az nem szokás minálunk. Levonva tb-járulék, adó, törési költség s a többi. Mindent kiszámoltam. Mert mi mindent csak törvényesen.

JULIS Tessék mondani. A törési költség az micsoda?

MÉLTÓSÁGA Annak az ára, amit eltör. Átalányban. Ha többet tör, több levonás.

JULIS Kérem szépen. Én nem török el semmit. Édesmama ki is zavarna a házból.

MÉLTÓSÁGA Az mindegy. Garancia kell. Képzelve el, hogy maga egy Trabant. Annak is kötelező biztosítás. Meg vagyok értve?

JULIS Meg tetszik.

MÉLTÓSÁGA És mondja. Mihez kezd maga ezzel a ten-ger pénzzel?

JULIS Kell az nekem, kérem.

MÉLTÓSÁGA De mire? És ne mondja, hogy nekem ah-

hoz semmi közöm. Nekem mindenhez közöm.
Kenyérré kell?

JULIS Nem, kérem szépen. Kenyeret, azt Kapok az
édesmamától. Van, hogy két szeletet is. Meg rántott
levest. Egész tányérral.

MÉLTÓSÁGA Akkor mire kell?

JULIS Karikagyűrűre.

MÉLTÓSÁGA Az meg minek magának?

JULIS Tetszik tudni, elvesztettem.

MÉLTÓSÁGA Fölöttébb kellemetlen. Maga férjhez akar
menni?

JULIS Igenis, kérem.

MÉLTÓSÁGA Ebben a mai nehéz világban?

JULIS Ha nincsen más, kérem. Nekem az a meglátásom, az
embernek abban a világban kell élnie, amibe
beleszületett.

MÉLTÓSÁGA Aztán persze egyik kölyök a másik után.
Ebben a mai nehéz világban.

JULIS Igyekszik az ember lánya.

MÉLTÓSÁGA Nincs magában felelősségtudat? Az em-
beriség iránt? Amikor már alig győzzük zabáltatni a
népeket. Mondja is az úr, hogy ebbe megy tönkre az
ország. Mert nincs a népekben felelősségtudat. Mind
csak a maga feje után. De mondja az úr, hogy abból
nem esznek. Jut eszembe. Plusz kétszer kétszáz forint
külön juttatás. Kedden és pénteken.

JULIS Köszönöm szépen. Kedden és pénteken.

MÉLTÓSÁGA Kedden és pénteken. Akkor hál az úrral.

JULIS Hogy én?

MÉLTÓSÁGA Hát kicsoda? A Szűz Mária? Kétszer
kétszáz.

JULIS Az baj.

MÉLTÓSÁGA Nekem mondja! Hogy én már nem bírom a
strapát. Csak hétfőn és csütörtökön. Hétvége-ken
pihen az úr.

JULIS Az nagyon nagy baj, kérem.

MÉLTÓSÁGA Mért lenne? Ő is csak ember.

JULIS Nekem vőlegényem van, tetszik tudni.

MÉLTÓSÁGA Hogy van magának vőlegénye, maga
trampli? Ha nincsen jegygyűrűje?

JULIS Hát ez az. Azért kell megkeresni. Mert a Töltőtoll
igen erőnyes ember. Ő azt mondja, hogy a házasa-
sághoz három kell: mirtuszkoszorú, karikagyűrű meg
szüzesség.

MÉLTÓSÁGA Begyepesedett bunkó. Műveletlen tahó. A
harmadik évezred hajnalán. A haladás megrontója.
Nincsen neki iskolája?

JULIS Azt nem tudom, kérem. De minden hónapban vesz
nekem egy stanicli savanyú cukrot. Csuda frankó.

MÉLTÓSÁGA Mért nem ezzel kezdte? Hogy magának
előítéletei vannak?

JULIS Olyan nekem nincsen, kérem. Az cikis. Csak a
Töltőtoll miatt.

MÉLTÓSÁGA Mért nem mondta, hogy maga egy minő-
síthetetlen perszóna? Egy démon. Egy szodomita
vámpír.

JULIS Ne tessék haragudni. Csak a Töltőtoll miatt.

MÉLTÓSÁGA Maga egy Vörös Pimpernel! Álunkban
fojtana meg bennünket. A házat is ránk gyűjtaná.
Maga egy szüfrazsett. Mars ki innen!

HARMADIK JELENET

CSIMPOLYA Egy, két, hár, négy egy, két, hár, négy. Előre
bár, négy; hátra hár, négy. Egy, két, hár, négy. Jobbra
hár, négy; balra hár, négy; elég hár, négy. Puszi,
pipikém.

JULIS Hú! Be meg tetszett izzasztani, Csimpolya úr.

CSIMPOLYA Ez már csak ilyen mesterség, pipikém.
Mindent bele, pipikém. Puszi, pipikém.

JULIS Igenis, Csimpolya úr. Mindent bele. Az frankó.

CSIMPOLYA Puszi. Ha én mondom. Most valami nótát.

JULIS Igyekszem.

Hosszú útról visszatérni nem lehet,
A szerelmet eltitkolni nem lehet,
A szerelem szélesebb a tenger vizénél,
Árvább vagyok a lehulló levélnél.

CSIMPOLYA Puszi. Most valami modernebbet.

JULIS Igyekszem.

Csak egy nap a világ,
Csak egyetlenegy perc az életünk,
Ki tudja, mi vár ránk,
Ki tudja, holnap mire ébredünk.

CSIMPOLYA Puszi. Most valami modernebbet.

JULIS Igyekszem.

És mindig csak végig, legvégéig,
a végnek végéig, igazán, csakugyan,
és ott aztán, hej, a kő kemény lesz, és a vaj puha,
és nincsen más, csak igazán,
és nincsen más, csak csakugyan.

CSIMPOLYA Puszi.

JULIS Akkor frankó. Örvendezek.

CSIMPOLYA Mind csak ilyen búval baszottat tudsz,
pipikém?

JULIS Igenis. Nekem az a meglátásom, Csimpolya úr, ha
az ember lánya dalra fakad, abban legyen benne a
lelke mélye is.

CSIMPOLYA A lelkedet felejtse el, pipikém. Gyorsan
felejtse el. Nem számít. Te egy aranybánya vagy,
pipikém!

JULIS Tetszik gondolni, Csimpolya úr? Az frankó.

CSIMPOLYA Hogy gondolom? Egy Csimpolya nem
gondolja. Egy Csimpolya tudja. És amit a Csim-
polya tud, az szentírás. Tudod, hány lányt hall-
gattam én már meg, pipikém?

JULIS Tessék mondani, Csimpolya úr. Mert én azt nem
tudom.

CSIMPOLYA Háromezret.

JULIS Annyi tenger sokat?

CSIMPOLYA Annyit. Se többet, se evesebbet. De ilyen,
mint te, egy szál se.

JULIS De frankó, Csimpolya úr!

CSIMPOLYA Akkor most veszünk neked hat ruhát. Egy
aranyat, egy ezüstöt, egy pirosat, egy kéket, egy
feketét.

JULIS Az öt, Csimpolya úr.

CSIMPOLYA Öt? Nem számít. Ha egy Csimpolya azt
mondja, hogy hat, akkor hat.

JULIS Igenis.

CSIMPOLYA Aranycipellő, ezüsttopán, lakcipőcske.
Testi fehérnemű, bross s a többi. Minden, ami kell.
Aztán mindent a bőröndbe, és irány Isztambul.

JULIS Tessék mondani, Csimpolya úr. Egy gyűrűt nem lehetne?

CSIMPOLYA Egy gyűrűt, pipikém? Gurulok a röhögéstől. Nincs neked annyi ujjad, ahány gyűrű. Kar-kötő, nyaklánc, diadém. Minden, ami kell.

JULIS Köszönöm szépen, Csimpolya úr. És irány Isztambul?

CSIMPOLYA Irány. Ott van nekem egy puszi haverom. Egy török haverom. Annak egy puszi lokálja. Ott nagyon szeretik a magyar lányokat. Úgy hívják őket: hungárkák. Mert magyar-török két jó barát. Ott leszel te világsztár.

JULIS Frankó. Köszönöm szépen, Csimpolya úr. És a világsztárnak, tessék mondani, annak mi a dolga egész nap?

CSIMPOLYA Amit a Csimpolya mond. Táncolni. Énekelni. Mosolyogni. Csevegni. Miegymás.

JULIS De én még soha annyi ember előtt. Csak odahaza, a konyhában. Ott dalol a lelkem. Meg ha a Töltőtoll elvisz táncolni. Havonta egyszer elvisz.

CSIMPOLYA Nem számít. Megfogadom a legjobb táncanárt. Hastáncot tudsz?

JULIS Hastáncolással, azzal még nem foglalkoztam.

CSIMPOLYA Nem számít. Megfogadom a legjobb énektanárt. A legjobb zenekart. A legjobb basszusgitárost. Világszám leszel, pipikém.

JULIS Csuda frankó. A Töltőtollat is meg tetszik fogadni?

CSIMPOLYA Az meg kicsoda? Jó csaj?

JULIS Nem csaj, kérem szépen. A vőlegényem. Gyűrűs vőlegényem.

CSIMPOLYA Hibbant vagy te, pipikém? Egy Csimpolya csak lányokat futtat. Mit kezdjek én a te Töltőtollal?

JULIS Például vigyázna.

CSIMPOLYA Ne mondd! És mire vigyázna?

JULIS Például énreám.

CSIMPOLYA Rád? Minek rád vigyázni?

JULIS Mindenütt vannak rossz emberek.

CSIMPOLYA Vannak. Arra való a Csimpolya. Meg a gorillák. A puszi haveromnak olyan puszi lokálja van, hogy vannak puszi gorillái is.

JULIS Én félek, Csimpolya úr.

CSIMPOLYA Mitől félsz te? Mikor itt vagyok én?

JULIS A Töltőtolltól félek. Hogy nem enged. Tetszik tudni, igen szigorú erkölcsű. Ő azt mondja, hogy a házassághoz három kell: mirtuszkoszorú, kari-kagyűrű meg szüzesség. Hát nem lehet, hogy én csak irány Isztambul.

CSIMPOLYA Ilyet még nem pipáltam. Még egy Csimpolya se pipált ilyet. Hát ember az ilyen? Aki útjába áll egy világkarriernek! A csaja világkarrierének!

JULIS A Töltőtoll már csak ilyen, Csimpolya úr.

CSIMPOLYA A francba a Töltőtollal, pipikém! Ott állsz majd a táncplacon, rajtad harminc fejjép. Kezedben a mikrofon. Abba fogsz belebúgni. És a taps! A taps az fergeteges lesz!

JULIS Frankó. Hogy én a fergeteges tapsban.

CSIMPOLYA Tudod te, hol fogsz aludni? Baldachinos ágyban, pipikém. A segged alatt Mercedes. Nyitott, fehér Mercedes. Pénzed, mint a pelyva. Bankszámla. Csekkfüzet. Kontó. Trezor. Minden.

JULIS Frankó.

CSIMPOLYA Tudod te, miben fogsz fürödni? Pezsgőben, pipikém. Pezsgőben!

JULIS Az cikis, Csimpolya úr. A pezsgő az olyan ragacosos.

CSIMPOLYA Majd lenyalják rólad, pipikém. A lábad ujját is megnyalják.

JULIS Nem lehetne, *hogy a pezsgőt, azt hazaküldjük a Töltőtollnak?*

CSIMPOLYA Nem lehetne.

JULIS Vagy nem lehetne, *hogy én Budapesten világsztár?*

CSIMPOLYA Ebben a kozfészekben? Itt akarsz te világarriert?

JULIS Olyan helyes kis város ez a Budapest. CSIMPOLYA Neked. De nem az ótvólnak. Tudod te egyáltalán, mi az ótvólné?

JULIS Igenis, kérem. Láttam a televízióban. Akinek annyi a pénze, mint a tenger vize. Vagy kicsikét több. És ők isszák az édes életet.

CSIMPOLYA Nocsak, nocsak. Még művelt is vagy, pipikém? Talán még könyvet is olvasol?

JULIS Könyvet azt nem. Arra nincsen pénzem.

CSIMPOLYA Főrszt klassz. Tudod te egyáltalán, mi a főrszt klassz?

JULIS Igenis. Ami jaj de frankó.

CSIMPOLYA Teneked még bundád is lesz, pipikém! Nutria, csincsilla, kaukázusi vidra. Még nem tudom.

JULIS Isztambulban, ott hideg van?

CSIMPOLYA Isztambulban, ott meleg van. De egy világsztár, egy főrszt klassz, az csak bundában. Télen nyáron.

JULIS Az jó. Mert én fázós vagyok. Alacsony a vérnyomásom.

CSIMPOLYA A haverom lokáljának puszi doktora van. Egyedül a hungárkákat vigyázni. Tudod te, mit fogsz reggelizni?

JULIS Leginkább szeretnék két lágy tojást. Vajas pirítóssal.

CSIMPOLYA Ezt mondd te egy Csimpolyának? Osztrigát fogsz reggelizni. Fél tucat osztrigát, pipikém.

JULIS Frankó. Köszönöm szépen. De azért inkább lágy tojás.

CSIMPOLYA Ne bősíts, pipikém! Tudod te, mit fogsz ebédezeni?

JULIS A kelkáposztát, azt nagyon szeretem. CSIMPOLYA Kelkáposzta. Megáll az ész! Előétel lazac, kaviár, szarvasgomba. Utána cápauszonyleves. Utána medvepúp roston. Utána...

JULIS Ne tessék mondani, Csimpolya úr. Már nagyon jóllaktam.

CSIMPOLYA No, fölcsapsz, pipikém?

JULIS Én föl, Csimpolya úr. Csak a Töltőtoll. Ha ő megtudja, hogy cápauszony, akkor ajaj.

CSIMPOLYA Minek azt neki megtudni? Föl a koffert a repülőre, és sipirc. Ütheti a lábunk nyomát. JULIS Az nem úgy van, Csimpolya úr. Ha meglesz a gyűrű, meglesz a lakodalom. És akkor nem lehet, hogy a lábam nyomát.

CSIMPOLYA Hát eszeden vagy te, Csimpolya? Meggárgyultál? A te renoméddal? Egy ilyen kis pipit. Aki a segged csókolhatná, ha beveszed a karba.

JULIS Azt tetszett mondani, világsztár.

CSIMPOLYA Az mindegy. Liba vagy, pipikém. Akinek fogalma se, mi a világgárrier.

JULIS Nekem az a meglátásom, hogy volna megoldás, Csimpolya úr.

CSIMPOLYA Na ne mondd, pipikém!

JULIS Elmegyünk a Töltőtollhoz ketten. Nem kézen fogva, mert az cikis. A Csimpolya úr elmagyarázza az aranyruhát. A baldachinos ágyat inkább ne. A cápauszonyt se, mert az nem frankó. A világgárriert. Meg a miegymást. És elmondja, hogy ami a trezorban meg a csekkszámán, az mind a Töltőtollé. És kéri a Töltőtoll szíves engedélyét.

CSIMPOLYA Tudod mit, pipikém? Menj csak szépen egyedül. Kérd meg te azt a hülye Töltőtollat. Akiben annyi műveltség se, mi a világsztár. No rajta, szaladj! Akkor ettem kefémet, mikor szóba álltam veled. Mikor leereszkedtem hozzád. Hogy kivakarjalak a koszból. Téged pelenkázni kell, nem futtatni.

JULIS Ha úgy tetszik gondolni.

CSIMPOLYA Most már baszhatod, pipikém. JULIS Hát igen. Most már izé.

NEGYEDIK JELENET

KERUB Te meg mit csinálsz errefelé?

JULIS Én? Én csak úgy járkálok errefelé.

KERUB Járkálsz. Pont errefelé?

JULIS Pont.

KERUB És te nem tudod?

JULIS Mit nem tudok?

KERUB Hogy ez a rosszlányok utcája.

JULIS A rosszlányoké?

KERUB A rosszlányoké. Nem látod őket? Úgy nyüzsögnek, mint bolha a kutyában.

JULIS Nahát. És én azt hittem, úri dámák. Mert olyan frankó flancosak.

KERUB Örülj, hogy meg nem téptek.

JULIS Mért téptek volna? Az olyan cikis. Mikor én csak járkálok. Azt csak szabad?

KERUB Azt, nem szabad. Csak a rosszlányoknak.

JULIS Én nem vagyok rosszleány.

KERUB Azt látom.

JULIS Igazán? Az látszik?

KERUB Az látszik. Te olyan vagy, mint a Madonna.

JULIS Az a színész lány?

KERUB Nem. Az eredeti. Akinek glória a feje körül.

JULIS Ja igen. Tudom. Kék palástban. A Szűz Mária.

KERUB-No látod. Aki szűz, az nem rosszlány. Mondhatok én neked valamit?

JULIS Mondjad bátran.

KERUB Hogy te milyen szép vagy!

JULIS Az a meglátásod?

KERUB Az. Gyönyörű szép. Rózsabimbó. Hajnalpír. Csillagos ég nyárutón.

JULIS Be szép szavad van.

KERUB Az van nekem.

JULIS Te. Mondhatok én is neked valamit?

KERUB Mondjad bátran.

JULIS Te meg olyan vagy, mint az az angyal.

KERUB Melyik angyal?

JULIS A kerub.

KERUB Nofene. Ezt meg honnan tudod?

JULIS Micsodát honnan tudok?

KERUB Hogy engem így neveznek.

JULIS Látszik az. Olyan frankó.

KERUB A szemed tiszta forrás.

JULIS Mintha verskölteményt mondanál.

KERUB Annak készültem. Versköltőnek. De aztán valahogy mégse. Megnyílik alattam a föld, olyan gyönyörű vagy!

JULIS De frankó! Kár.

KERUB Micsoda?

JULIS Hogy van már nekem vőlegényem. Gyűrűs vőlegényem. Vagyis hogy mégse.

KERUB Be gyönyörű vagy. Most van vagy nincsen?

JULIS Tudod, volt. De elvesztettem.

KERUB A mátkádat?

JULIS A karikagyűrűmet. Azt keresem éppen. Hogy te milyen szép vagy, te Kerub!

KERUB Szép ember a mátkád?

JULIS A Töltőtoll? Az nem.

KERUB Jó ember?

JULIS A Töltőtoll? Hát az se.

KERUB Akkor minek vőlegénynek?

JULIS Van neki állása. Meg államkötvénye. És nyugdíja is lesz. Édesmama megmondta.

KERUB Kár.

JULIS Micsoda kár?

KERUB Nekem a zsebemben egy peták se. A kabátom rongyos. A cipőm talpa lyukas. Már rég nem írok verskölteményt.

JULIS Szegény Kerub. Kár, hogy nekem se egy petákom. Pedig mind neked adnám.

KERUB És én el is fogadnám. Én már csak ilyen vagyok. Azért sétálok itt. A rosszlányok utcájában. Merthogy én rosszfű vagyok.

JULIS Te, rosszfű?

KERUB Mért? Olyannak is kell lenni.

JULIS Az igaz. Csak olyan cikis.

KERUB Sajnálom. Hogy nekem e egy petákom, neked se egy petákod. Pedig olyan gyönyörű vagy. JULIS Hogyan lesz ebből karikagyűrű?

KERUB Karikagyűrű az sehogyan. Pedig az üdvösségem odaadnám.

JULIS A gyűrűért?

KERUB Teéretted. Csak egyszer láthatnám.

JULIS Micsodát láthatnál?

KERUB Azt a gyönyörű kebeledet.

JULIS Hát látni, azt lehet. Attól ég lakodalom. Mert a Töltőtoll azt mondja, a lakodalomhoz három kell: mirtuszkoszorú, karikagyűrű meg szüzesség. De látni, azt lehet.

KERUB Lehet?

JULIS Tessék. Nézzed.

KERUB Ó, szentséges ég! Sohase láttam ilyen gyönyörűt.
JULIS Az a meglátásod?
KERUB Az. Megsimogathatom?
JULIS Simogatni, azt lehet. Attól még lakodalom. KERUB
Ó, mennyek országa! Mint a kínai selyem. A
francia bársony. Mért nem tudok én neked
karikagyűrűt venni?
JULIS Az bizony nagy kár. Merthogy olyan gyönyörű vagy.
Meg olyan szép szavú.
KERUB Hát az élet, az csak ilyen.
JULIS Márcsak ilyen.
KERUB És nincsen mit csinálni.
JULIS Nincsen. De nekem a szívem hasad meg.
KERUB Előfordul az ilyesmi.
JULIS Mit mondjak én neked?
KERUB Azt, hogy isten véled.
JULIS Csak ennyit?
KERUB Mit mondhatnál? Ha ilyen az élet? Nekem is a
szívem szakad meg.
JULIS Akkor isten véled, szerelmem.

ÖTÖDIK JELENET

LEÓ Szóval azt mondja, kiskegyed, *hogy* elvesztette?
JULIS Sajnos, de igen. Olyan cikis.
LEÓ Öreg hiba. Ha nem veszi rossz néven a kis-asszonyka.
JULIS Bizony az, kedves úr.
LEÓ Leó. Kegyednek Leó.
JULIS Igenis, kedves Leó.
LEÓ Hát lássuk csak. Belepillantana, kiskegyed, ebbe a
nagy zsákba?
JULIS Nincsen benne béka? A békától nagyon félek. A
varangyostól.
LEÓ Varangy az nincsen benne. Más van benne,
kisasszonykám.
JULIS De frankó! Egy zsák karikagyűrű. Egy egész zsák
karikagyűrű!
LEÓ Egy egész nagy zsák. És mindegyik színarany.
JULIS De frankó! És mind a Leó úré?
LEÓ Egytől egyig. Megnyeri kegyed tetszését?
JULIS Nem azért, mert tetszik.
LEÓ Azért, mert arany?
JULIS Nem azért. De a Töltőtoll, az azt mondja, hogy a
lakodalomhoz három kell: mirtuszkoszorú,
szüzesség meg karikagyűrű.
LEÓ Így igaz. A lagzihoz, ahhoz jegygyűrű. És mit adna a
kisasszonyka egy jegygyűrűért?
JULIS Akár az életemet.
LEÓ Hát az nem elegendő, ha nem haragszik, kiskegyed.
Mert, ugyebár, mit kezdjek én a kiskegyed életével?
Az nekem, már megbocsásson, semmire se jó Nem
vagyok én egy Hasfelmetező Jack.
JULIS Ő kicsoda, már megbocsásson, Leó úr?
LEÓ Ne is kérdezze, kiskegyed. A Hasfelmetező Jack
csak veszi a bugylit, és a kegyed bele menten
kifordul.

JULIS Juj!
LEÓ Bizony juj. Ha annak a karmai közé kerülne! JULIS
Már emlékszem. Láttam a televízióban. Rém rusnya
féreg. A sötétben settenkedik.
LEÓ Vagy például a Drakula.
JULIS Azt is láttam. Azokkal a nagy fogakkal. Pedig elő-
kelő ember. Majd kitört a frász. Egy ilyen előkelő
embertől. Már megbocsásson.
LEÓ No ugye. Szerencséje, *hogy* velem hozta össze a sors.
JULIS Köszönöm szépen, Leó úr.
LEÓ Merthogy én jó ember vagyok. Szívem, akár a
galambé. Puha, mint az írósvaj.
JULIS Szép dolog az ilyesmi, Leó úr. Frankó. Mert nekem
az a meglátásom, hogy az ember szíve, az ugye a
legfontosabb.
LEÓ Majdnem. No, kérem tisztelettel. Közelítsünk a
lényeghez. Ott tartottunk, hogy mit adna kiskegyed
egy sokat érő arany jegygyűrűért.
JULIS Nekem csak egy vékonyka kell. Olyan, mint a
Töltőtollé.
LEÓ Vékony, vastag, egyre megy. Szóval, kisasszonyka?
JULIS Akármit.
LEÓ Helyes. Például a lábam megcsókolná?
JULIS Akárhányszor.
LEÓ Helyes. Esetleg az ülepem is kinyálná a kis-asszony?
Már ne vegye rossz néven.
JULIS Ha kell, akárhányszor.
LEÓ Helyes. És ha netán, már elnézést, a szájába
brunyalnék?
JULIS Juj!
LEÓ Hát bizony juj. De van, aki erre bukik.
JULIS Ha bukik, akkor azt is. Ha muszáj. Csak olyan cikis.
LEÓ Nem muszáj. Merthogy én jó ember vagyok. Csak
próbára akartam tenni a kisasszonykát.
JULIS Ha próba, az mindjárt más. Így már frankó.
LEÓ Jobb az ilyesmit próbára tenni. Nehogy utána a
meglepetés.
JULIS Én, Leó úr, akármit. Csak azt az egyet ne.
LEÓ Melyik egyet?
JULIS Azt az egyetlenegy. Mint említettem, a Töltőtoll
szerint mirtuszkoszorú, jegygyűrű meg szüzesség. Ez
nem az én meglátásom. A Töltőtollé. Hát szóval azt
az egyetlenegy ne tessék.
LEÓ Értem én, csókolom a kacsóját. Akkor hogyan méltóztatik képzelni? Csak úgy ingyen? Ajándékba?
JULIS Isten ments! Úgy el se fogadnám. Nekem az a
meglátásom, hogy mindennek ára van. Valamiért. És én tudom, mi a becsület. Csak tessék
megmondani, és én máris. Ha muszáj, brunyalni is.
LEÓ Nem muszáj. Mondottam már, tisztelettel. Találunk
megoldást. Hogy kegyednek a szüzesség, nekem a
gyűrű ára.
JULIS De frankó! Tessék mondani hamar.
LEÓ Orálishan.
JULIS Orálishan.
LEÓ No persze. Kegyed ehhez nem eléggé kiművelt. Nem
eléggé rafinézott. Nem tudhatja.
JULIS Már hogyne tudnám. Ahogy az elnökkel. Azzal
az ősz hajúval. A mosolygóssal. A Monica.

LEÓ Veronica.
 JULIS Tévedni tetszik. Monica. A Veronika, az a kendővel. LEÓ Monica, Veronica, nem mindegy?
 JULIS Már hogy lenne mindegy? Az ember lányának megvan a tisztességes neve, azon kell szólítani. A cipzárral kell kezdeni, ugye?
 LEÓ A végén még kiderül a kisasszonyról, hogy nem is olyan műveletlen.
 JULIS Már mért lennék? Mert én csak egy leány vagyok? Azért tudom, mi esik meg a világban. Mondják a televízióban mindennap. Az orálisat is. Meg a cipzárát is.
 LEÓ Az igaz. Azért televízió, hogy mondja.
 JULIS Csak egy kicsi baj van, Leó úr. Ha nem haragszik.
 LEÓ Miféle kicsi baj? Ha szabad érdeklődnöm.
 JULIS Hogy a cipzár után. Akkor hogyan. Mert azt nem mutatják a televízióban.
 LEÓ Mit várjon az ember a televíziótól? Hát tessék csak szépen lehúzni, kisasszonyka.
 JULIS Igenis, Leó úr.
 LEÓ Aztán majd belegyakorol kiskegyed.
 JULIS Igenis, Leó úr.

HATODIK JELENET

TÖLTŐTOLL Te meg hol a búsban koslatsz?
 JULIS Nem koslatok én. Kicsi dolgom akadt.
 TÖLTŐTOLL Dolgod? Neked?
 JULIS Igenis. Engedelmeddel.
 TÖLTŐTOLL A mirtuszkoszorú?
 JULIS A ládafiában.
 TÖLTŐTOLL A karikagyűrű?
 JULIS Itten, az ujjamon.
 TÖLTŐTOLL A szüzességed?
 JULIS Köszönöm kérdésed. Megvan.
 TÖLTŐTOLL Akkor miféle dolgod lehet teneked?
 JULIS Ez meg az. Ami az ember lányának szokott.
 TÖLTŐTOLL Szerencséd. Hogy a pap még nem az áment. Különbön megtanítanálak, mikor lehet néked dolgod. Mint drága jó édesapám, az isten nyugosztalja, megtanította az anyámat. Nadrágszíjjal.
 JULIS Igenis.
 TÖLTŐTOLL A leckét fölmondtad?
 JULIS Igenis föl.
 TÖLTŐTOLL Mindennap tízszer?
 JULIS Igenis. Az asszonynak az embere az ura, parancsolója. Reggelijét elkészíti, az ebédjét föltálalja, vacsoráját óvva főzi. Ágyát megveti szépen, a gatyáját mind kimossa, a derekát dögönyözi, fürdővizét melegíti. A párnáját megpaskolja, lepedőjét egyengeti, takaróját kisímítja.
 TÖLTŐTOLL És tovább.
 JULIS Gondolatát kitalálja, a kedvét sohase szegi, parancsára rögtön ugrik. Pihenését nem zavarja, borát néki föltálalja, testét néki fölkészíti, akaratát teljesíti.
 TÖLTŐTOLL No. Megjárja. Akkor gyerünk.

JULIS Igenis. Hová gyerünk?
 TÖLTŐTOLL Anyádhoz. Ahhoz a satrafához.
 JULIS Édesmama ilyenkor szunyál.
 TÖLTŐTOLL Hát aztán.
 JULIS Az olyan cikis.
 TÖLTŐTOLL Majd az anyádat is megtanítom. Kesztyű-be dudálni.
 JULIS Frankó. És minek gyerünk?
 TÖLTŐTOLL Vizitálni a stafírungot.
 JULIS Ajaj.
 TÖLTŐTOLL Miféle ajaj?
 JULIS Te mondtad. Hogy a lakodalomhoz mirtuszkoszorú, karikagyűrű meg szüzesség.
 TÖLTŐTOLL Meg stafírunget.
 JULIS Azt nem mondtad. Ha nem haragszol.
 TÖLTŐTOLL Minek azt mondani? Mikor természetes. JULIS Azért ajaj.
 TÖLTŐTOLL Penderedett vagy te, vagy micsoda? Felel-ni se tudsz rendesen? Miért ajaj?
 JULIS Olyan cikis. Merthogy a stafírunget. Abból hibádzik még egy kicsike.
 TÖLTŐTOLL És ezt csak úgy monddod?
 JULIS Csak úgy mondom.
 TÖLTŐTOLL Egyeztünk Isten színe előtt?
 JULIS Egyeztünk ottan.
 TÖLTŐTOLL Két nagypárna, két kispárna. Hat-hat huzat mindkettőre. Hat lepeelő. Kettő dunyha hat cihával. Eszcáig, hatszemélyes. Hat lábas, kicsi-nagy. Hat fazék, kicsi-nagy. Mélytányér, lapostányér, kistányér, kompótostányér. Mindből hat. Kávészak, hatszemélyes.
 JULIS Te Töltőtoll. Az megvan. A kávékészlet megvan. TÖLTŐTOLL Hat vizespohár, hat boros-, hat sörös-, hat konyakos-. Hat pezsgős-, sátoros ünnepre. Mosógép, turmixgép, porszívó gép, hajszárító gép. Alsónemű, ruha, kabát, cipő, ami belefér. Nóbli *egyezség*.
 JULIS Nóbli.
 TÖLTŐTOLL Ki jár jól? Te jársz jól.
 JULIS Igenis. Én járok jól.
 TÖLTŐTOLL Hol találsz te ilyen férjet?
 JULIS Azt én sehol. De ruhám az van. Ünnepeelő is. Cipőm is van. Kettő pár. Egyik nyárra, egyik télre. Kabátom is, jó meleg. Még édesmama kapta édespapától. A lakodalmukra.
 TÖLTŐTOLL És a többi?
 JULIS Összehozzuk. Meglásd, Töltőtoll, összehozzuk.
 TÖLTŐTOLL Még hogy összehozzuk! Mikor a te részed. Az egyezés szerint
 JULIS Édespapa meghalt. Édesmamát leszázalékolták. A mája miatt. Alólam elhordták a gyárat.
 TÖLTŐTOLL Mi közöm hozzá.
 JULIS Csak magyarázom. Az a meglátásom, ha az ember jól elmagyarázza a dolgokat, akkor megértésben részesül.
 TÖLTŐTOLL Neked kuss, nem meglátás. Mert akkora frászt kapsz, mint Napóleon az oroszoknak. JULIS Még lakodalom előtt?
 TÖLTŐTOLL Lakodalom előtt.
 JULIS Gondoltam, addig nem. Az olyan cikis.

TÖLTÖTOLL Te csak ne gondolkodj. Gondolkodni ott a férfiember.

JULIS Elmegyek konyhalánynak. Vécésnének. Vagy csatornapucolóknak. Oda tán felvesznek. TÖLTÖTOLL Egy frászt vesznek.

JULIS Mégis van gimnáziumi osztályom. Három is, csupa jeles. Aztán meghalt édespapa.

TÖLTÖTOLL A segged törölheted a gimnáziumoddal. A segged.

JULIS Hát igen.

TÖLTÖTOLL Nekem csak hat általános. És micsoda állásom! És állampapírom is a bankban. Ehhez meg mit szólsz?

JULIS Irigyellek, tisztelettel. De én koldulok is, ha kell. Nem eszem, csak napjában egyszer.' Élére rakom a garast. Meglesz minden, Töltőtoll.

TÖLTÖTOLL Nem lesz meg. Mert az én feleségem az nem dolgozik. Az én feleségem az háztartás, punktum.

JULIS Igenis.

TÖLTÖTOLL És mit képzelsz te egyáltalán? Hogy én addig várjak?

JULIS Ha lennél olyan szíves.

TÖLTÖTOLL Azt lesheted. Azt hiszed, a férfiembernek nem áll fel?

JULIS Biztosan feláll neki.

TÖLTÖTOLL Kapok én minden felállásra tucatnyit. JULIS Bizonyosan. Csak ne keressél, legyél szíves. TÖLTÖTOLL No jó. Most az egyszer. Csak hogy lásd, kivel van dolgod.

JULIS De frankó! Köszönöm nagyon hálásan.

TÖLTÖTOLL Ha feleségnek nem is, ágyasnak azért jó leszel.

JULIS Ágyasnak?

TÖLTÖTOLL Ahhoz nem kell stafírunk.

JULIS Az igaz. De akkor oda a szüzesség?

TÖLTÖTOLL A szüzesség az oda.

JULIS Hiába karikagyűrű?

TÖLTÖTOLL Hiába.

JULIS Akkor én most mit csináljak?

TÖLTÖTOLL Vetkezz. Csak a bugyogót. A szoknyát a nyakadba. Hátulról gyaklak meg. Ezúttal. JULIS Hátulról?

TÖLTÖTOLL Hátulról.

JULIS Te Töltőtoll.

TÖLTÖTOLL Mi a franc van már megint?

JULIS Így ezt én nem akarom. Engedelmeddel. Ez olyan cikis.

TÖLTÖTOLL Hátulról?

JULIS Lakodalom nélkül.

TÖLTÖTOLL Hát nem értesz a szóból, te fülönnyüstölt? Hogy lehet lagzi stafírunk nélkül?

JULIS Értem én. És bocsánatodat is kérem. De ha nincs szüzesség, sose lakodalom. Te mondtad. TÖLTÖTOLL Én mondtam.

JULIS És ha nincsen lakodalom, nincsen kicsi baba.

TÖLTÖTOLL, Egy szál baba se.

JULIS Te Töltőtoll. Nekem az a meglátásom, *hogy* ha én ágyas, utána már senkinek se kellek. TÖLTÖTOLL Ringyónak elmehetsz.

JULIS A rosszlányok utcájába?

TÖLTÖTOLL Példának okáért. Majd ha rád untam.

JULIS Hát Töltőtoll. Akkor Isten veled.

TÖLTÖTOLL Most meg hova a francba mész?

JULIS Megyek a Dunának.

TÖLTÖTOLL Az helyes. Odavaló vagy. Vízi hullának.

JULIS Te Töltőtoll.

TÖLTÖTOLL Mi a francot akarsz már megint?

JULIS Mit gondolsz? Nagyon hideg a víz?

TÖLTÖTOLL Tudja rosseb. Fürödtem én novemberben?

JULIS Mert a hidegtől, attól félek. Tudod, fázós vagyok, nagyon. Alacsony a vérnyomásom.

TÖLTÖTOLL Nem tart soká. Amíg egyszer földob. Kortyolsz jó nagyot, aztán slussz-passz.

JULIS Hát akkor isten veled.

TÖLTÖTOLL Ezt már mondtad.

JULIS Isten veled, Édesmama.

TÖLTÖTOLL Szedd már a lábad! Beletelik darab időbe a Dunáig. Még rád sötétedik.

JULIS Isten veled, szép Kerub.

TÖLTÖTOLL Az meg micsoda?

JULIS Az senki. A Duna majd elvisz hozzája.

TÖLTÖTOLL Egy senkihez. Éppen a Duna.

JULIS Elvisz valahová messzire.

TÖLTÖTOLL Oda el. Hacsak ki nem fognak a halászok.

JULIS Talán elvisz a mennyek országába. Frankón.

TÖLTÖTOLL Mi a francot keresnél te a mennyországban?

JULIS Ott jó meleg van. Nem kell spórolni a szénnel. És az angyalok csuda szépek. Meg szép szavúak. És csak kikönyökölsz a báránnyelvére, és nézed a világot. Mert a világ, az is csudaszép. Ez a meg-látásom. És a Jóisten csak megengedi, hogy szüljek neki egy kisangyalkát. És ha fiú lesz, a Jézus-káról nevezzük el. No, isten véletek.

Az Új Színház, a TV2 és a Magyar Rádió közös drámapályázatán mindkét egyfelvonásos díjat nyert.

Kiadó: Színház Alapítvány. Felelős **kiadó:** Koltai Tamás
Készült a REPROFLEX nyomdában, **Pécs**